

Velgerundersøkelsen 2023

Dokumentasjonsnotat

Marta Anna Krawczynska og Øyvind Kleven

TALL

SOM FORTELLER

NOTATER / DOCUMENTS

2025/39

I serien Notater publiseres dokumentasjon, metodebeskrivelser, modellbeskrivelser og standarder.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 3. desember 2025

ISBN 978-82-587-2055-0 (elektronisk)

ISSN 2535-7271 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

I dette notatet legger Statistisk sentralbyrå (SSB) fram en metodisk dokumentasjon av Velgerundersøkelsen 2023.

Øyvin Kleven ved seksjon for befolkningsstatistikk har vært prosjektleder i SSB, trukket utvalget og beregnet vektorer for datamaterialet. Lise Snellingen Bye og Marta Anna Krawczynska ved seksjon for personundersøkelser har vært ansvarlige for planlegging og gjennomføring av datainnsamlingen. Anne Abelsæth og Trond Båshus har tilrettelagt utvalget, programmert webskjemaet og foretatt filetableringen.

Integreringsavdelingen i Arbeids og inkluderingsdepartementet har finansiert datainnsamlingen blant personer med innvandrerbakgrunn.

Seksjon for operasjonell forretningsstøtte har stått for utsendingen av informasjonsmateriell til respondentene og seksjon for brukerkontakt har, sammen med seksjon for personundersøkelser, håndtert henvendelser fra respondentene underveis i datainnsamlingen.

Statistisk sentralbyrå, 18. november 2025

Arvid Lysø

Sammendrag

Velgerundersøkelsen ble gjennomført høsten 2023. Formålet med undersøkelsen er å beskrive valgdeltakelse, politisk orientering og holdninger til politiske spørsmål i befolkningen. Den første kommunevalgundersøkelsen ble gjennomført i 1971. Fra 1987 til 2011 gjennomførte SSB egne velgerundersøkelser blant utenlandske statsborgere og innvandrere i forbindelse med lokalvalgene. Undersøkelsen blant innvandrere og etterkommere er finansiert av Integreringsavdelingen i Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

I 2015 endret vi utvalgsplanen slik at undersøkelsen både favner et tverrsnitt av befolkningen og gir mulighet for dypere analyser blant innvandrere og etterkommere.

Utvalget til undersøkelsen i 2023 består av en kombinasjon av paneldeltakere fra 2019 og nye tverrsnittsutvalg. Paneldelen omfatter personer som ble trukket tilfeldig til velgerundersøkelsen i 2019 og som ga samtykke til å inngå i panelet. For å supplere panelet og sikre et representativt tverrsnitt i 2023, har vi trukket et nytt tilfeldig utvalg av stemmeberettigede etter samme metode som i 2019. I tillegg har vi inkludert personer som ble stemmeberettigede etter 2019, slik at tverrsnittsutvalget gjenspeiler hele populasjonen av stemmeberettigede i 2023.

I tillegg til hovedutvalget har vi trukket to tilleggsutvalg av personer med innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre. Disse er trukket etter samme metode som hovedutvalget og gjør det mulig å analysere denne gruppen med større presisjon.

Kombinasjonen av panelutvalg, nytt tverrsnittsutvalg og tilleggsutvalg gjør det mulig å analysere dataene både som paneldata og som tverrsnittsdata, med og uten tilleggsutvalgene.

I alt ble det trukket 18 185 stemmeberettigede personer fra Folkeregisteret og kontrollert opp mot manntallet. 4 614 av disse var også med i utvalget til Velgerundersøkelsen 2019 (gammelt panel). Resten av utvalget ble trukket i 2023 (nytt panel). Hovedutvalget består av 8 141 stemmeberettigede. Halvparten av utvalget besvarte undersøkelsen (51 prosent). Syv av ti i det gamle panelet svarte (70,7 prosent), mens knapt fire av ti svarte i det nye panelet (43,6 prosent).

De største avvikene mellom brutto- og nettoutvalget finner vi når vi ser på alder og utdanningsnivå. Personer med universitets- eller høyskoleutdanning er overrepresentert i nettoutvalget sammenliknet med personer med lavere utdanning. Aldersgruppen 45–79 år er overrepresentert i nettoutvalget sammenliknet med andre aldersgrupper. Undersøkelsen er nærmere beskrevet i kapittel 1.

En av tre (33,8 prosent) i tilleggsutvalget blant innvandrere og etterkommere svarte på undersøkelsen. Litt over halvparten av personene i det gamle utvalget svarte (51,4 prosent), mens dette gjaldt under tre av ti i det nye panelet (28,3 prosent). Også her er avvikene mellom brutto- og nettoutvalget størst for kjennetegnene alder og utdanningsnivå. Personer med universitets- eller høyskoleutdanning er overrepresentert i nettoutvalget sammenliknet med personer med lavere utdanning. Aldersgruppen 45–79 år er overrepresentert i nettoutvalget sammenliknet med andre aldersgrupper. Undersøkelsen er nærmere beskrevet i kapittel 2.

Undersøkelsen ble gjennomført som en ren webundersøkelse. Feltperioden gikk over åtte uker, fra 12. september til 5. november 2023.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
1. Bakgrunn og formål	6
2. Velgerundersøkelsen, tverrsnitt	7
2.1. Utvalg	7
2.2. Datainnsamling	7
2.3. Datakvalitet	9
3. Velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn	14
3.1. Utvalg	14
3.2. Datainnsamling	15
3.3. Datakvalitet	17
4. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser	26
4.1. Eksempel på bruk av formel og tabell	28
5. Innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil	29
5.1. Innsamlingsfeil	29
5.2. Bearbeidingsfeil	29
6. Vekting	30
6.1. Vekter, justering etter treksannsynlighet og svarsannsynlighet	30
Referanser	31
Vedlegg A: Utsendingstekster	32
Vedlegg B: SMS tekster	34
Vedlegg C: Spørreskjema bokmål	36
Vedlegg D: Spørreskjema nynorsk	47
Vedlegg E: Spørreskjema engelsk	58
Vedlegg F: Spørreskjema polsk	69

1. Bakgrunn og formål

I 2023 gjennomførte Statistisk sentralbyrå (SSB) Velgerundersøkelsen blant stemmeberettigede personer i Norge. Formålet var å beskrive valgdeltakelse og holdninger til politiske spørsmål i befolkningen. Undersøkelsen gir kunnskap om målgruppens rolle i det norske demokratiet med fokus på ulike former for deltagelse.

SSB gjennomførte den første kommunevalgsundersøkelsen i 1971. Mellom 1996 og 2007 og i 2019 har SSB samarbeidet om undersøkelsen med Institutt for samfunnsforskning (ISF). Fra 1987 til 2011 har SSB gjennomført egne velgerundersøkelser blant utenlandske statsborgere og innvandrere i forbindelse med lokalvalg. I 2019 og 2015 har vi trukket tilleggsutvalg av innvandrere, barn av innvandrere og utenlandske statsborgere med stemmerett. Undersøkelsen blant innvandrere og etterkommere er finansiert av Integreringsavdelingen i Arbeids- og inkluderingsdepartementet.

I dette notatet presenteres en metodisk dokumentasjon av datainnsamlingen. Utvalget består av et hovedutvalg og to tilleggsutvalg. Både hovedutvalget og tilleggsutvalgene omfatter deltakere fra velgerundersøkelsen i 2019 (gammelt panel) og nye deltakere trukket i 2023 (nytt panel). Tilleggsutvalgene omfatter personer med innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre.

De ulike utvalgene beskrives i separate kapitler i notatet.

2. Velgerundersøkelsen, tverrsnitt

Tabell 2.1 viser nøkkeltallene for undersøkelsen. Nettoutvalget inneholder personer som har svart på alle spørsmål i undersøkelsen. Partielt frafall angir personer som har svart på spørsmål Stemt_1, men som har avbrutt før siste spørsmål i undersøkelsen (se vedlegg C).

Tabell 2.1 Nøkkeltall for Velgerundersøkelsen, tverrsnitt

	Antall	Prosent
Utvalg	8 141	
Avgang	3	
Bruttoutvalg	8 138	100,0
Partielt frafall (påbegynte)	328	4,0
Frafall	3 662	45,0
Nettoutvalg	4 148	51,0
Innsamlingsmetode		Web
Feltperiode		12. sep–5. nov
Intervjutid	Gjennomsnitt: 14 minutter, median: 13 minutter	

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

2.1. Utvalg

Utvalget ble trukket blant stemmeberettigede personer fra et foreløpig manntall per 16. august 2023. Alle som ble trukket ut til å delta i undersøkelsen, ville være 18 år eller eldre per 31. desember 2023. Manntallet fra de enkelte kommunene rapporteres inn via det elektroniske valgadministrasjonssystemet (EVA) til Valgdirektoratet, som er ansvarlig for å gjennomføre valget. I henhold til statistikkloven leverer Valgdirektoratet administrative data over manntallet til SSB før valget. SSB kobler disse opplysningene med Folkeregisteret. Resultatet av denne koplingen danner en fullstendig liste over alle med stemmerett, og gjør at SSB kan ta hensyn til en rekke kjennetegn ved trekking av utvalget. Ved valget i 2023 var det 4 308 506 personer som hadde stemmerett.

Hovedutvalget i Velgerundersøkelsen 2023 består av et tilfeldig utvalg på 8 141 stemmeberettigede personer. Utvalget ble trukket **uten å ta hensyn til folketall eller kommunistørrelse**.

Utvalget er delt inn i et gammelt og et nytt panel. Det gamle panelet omfatter personer som deltok i Velgerundersøkelsen 2019 og samtykket til videre deltakelse. Etter ajourføring bestod det gamle panelet av 2 219 personer. For å supplere panelet og sikre et representativt tverrsnitt i 2023, ble det i tillegg trukket 5 922 nye personer.

Tabell 2.2 viser sammensetting av brutto- og nettoutvalget for Velgerundersøkelsen 2023, tverrsnitt.

Tabell 2.2 Utvalget og nettoutvalget. Velgerundersøkelsen, tverrsnitt

Tverrsnitt	I alt	Stemte ikke i 2019	Stemte i 2019	Ikke stemmerett i 2019
Bruttoutvalg	8 175	2 292	5 386	497
Panel fra 2019	2 226	418	1 808	0
Nytt utvalg	5 949	1 874	3 578	497
Nettoutvalg	4 145	738	3 230	177
Panel fra 2019	1 567	213	1 354	0
Nytt utvalg	2 578	525	1 876	177

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

2.2. Datainnsamling

Innsamlingsmetode

Innsamlingsmetoden som ble benyttet var selvadministrert webundersøkelse. Fordelen med en webundersøkelse er at man kan nå mange respondenter til en relativt lav kostnad.

Datainnsamlingsperioden kan i tillegg begrenses til et relativt kort tidsrom, fordi de fleste velger å

svare rett etter at vi har sendt henstillinger om svar. Ved spesielle tilfeller, hvor respondenten av ulike grunner ikke var i stand til å svare på web, var det mulig å svare på telefon. Dette ble ikke opplyst om i utsendingsmaterieell (se vedlegg A). Til sammen har vi fått 4 128 intervju på web og 20 intervju på telefon.

Spørreskjemaet var tilgjengelig på bokmål, nynorsk, engelsk, arabisk og polsk. Skjemaet på alle språk unntatt arabisk er gjengitt i vedleggene C–F. Mediantiden for utfylling av skjemaet var omtrent 13 minutter og gjennomsnittstiden var omtrent 14 minutter. Tabell 2.3 viser antall svar fordelt på språk for hele undersøkelsen.

Tabell 2.3 Antall svar fordelt på språk. Velgerundersøkelsen, hele utvalget

Språk	Bokmål	Nynorsk	Engelsk	Polsk	Arabisk	Total
Antall						
Svar	6408	86	761	229	61	7545

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Utsendinger

For å forenkle gjennomføringen av undersøkelsen, ble utvalget delt inn i 7 utsendingsperioder med ulike oppstartstidspunkter. SSBs system for utsending av brev via Altinn og SMS har ikke god nok kapasitet til å håndtere utsendinger til hele utvalget samtidig. Derfor har vi også sendt SMS ca. 15 minutter etter at informasjonsmaterieell ble sendt via Altinn. Tabell 2.4 viser perioder og tidspunkt for hovedutsending og påminnelser.

Det ble sendt ut informasjon om undersøkelsen til alle som var trukket ut. Formålet med denne informasjonen er å sørge for at de som er trukket ut blir orientert om tema for undersøkelsen, gjennomføring og personvern i forkant av intervjuet. Se vedlegg A og B for utsendingstekster.

Alle utsendingsperiodene bestod av personer fra både nytt- og gammelt panel. Utsendingsperiode 5 bestod av alle i utvalget som enten manglet e-postadresse eller telefonnummer i KRR. Disse har fått påminnelser i Altinn, og SMS i tilfeller der telefonnummeret var registrert. Utsendingsperiode 6 bestod av alle i utvalget som verken hadde e-postadresse eller telefonnummer registrert i KRR. Disse har fått tilsendt informasjonsbrev per post. Periode 7 bestod av reserveerte i KRR. Denne perioden fikk tilsendt brev per post med lenke til undersøkelsen og fikk påminnelser kun via SMS.

Tabell 2.4 Perioder og tidspunkt for hovedutsending og påminnelser. Velgerundersøkelsen, tverrsnitt

Periode	Antall	Dato for hovedutsending brev	Dato for hovedutsending Altinn og/eller SMS	Påminnelse1 SMS	Påminnelse2 Altinn og/eller SMS	Påminnelse3 Altinn og/eller SMS	Påminnelse4 SMS
1	1 958	-	12.sep kl. 11:00	14.sep kl. 12:00	20.sep kl. 15:00	26.sep kl. 11:30	4.okt kl. 16:30
2	1 946	-	12.sep kl. 11:30	14.sep kl. 12:30	20.sep kl. 15:00	26.sep kl. 11:30	4.okt kl. 16:30
3	1 880	-	13.sep kl. 10:00	15.sep kl. 12:00	20.sep kl. 15:00	26.sep kl. 11:30	4.okt kl. 16:30
4	1 852	-	13.sep kl. 10:30	15.sep kl. 12:30	20.sep kl. 15:30	26.sep kl. 12:00	4.okt kl. 16:30
5	311	-	13.sep kl. 10:30	15.sep kl. 12:30	20.sep kl. 15:30	26.sep kl. 12:00	4.okt kl. 16:30
6	112	12.sep	-	-	-	-	-
7	82	12.sep	19.sep kl. 10:45	21.sep kl. 12:00	25.sep kl. 15:00	28.sep kl. 17:00	4.okt kl. 16:30

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

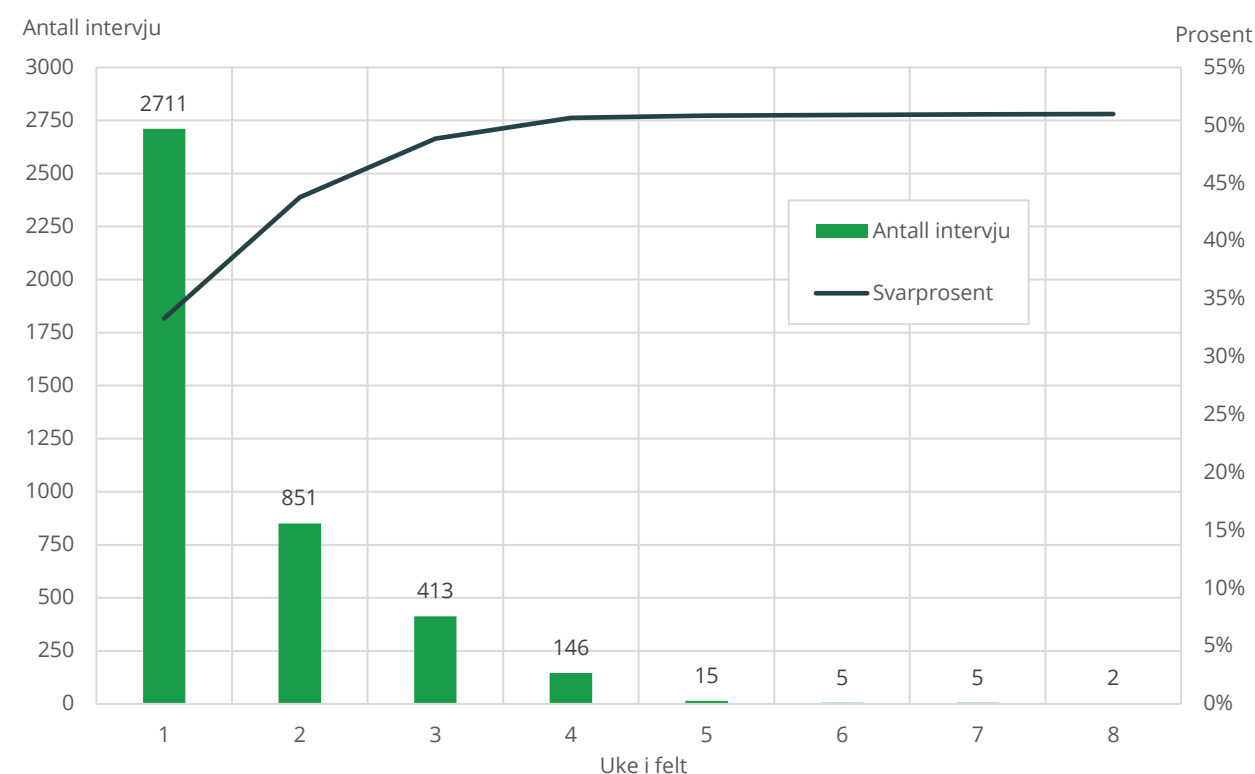
I dagene etter hovedutsendingene ble det sendt ut påminnelser både via Altinn og på SMS. Respondenter som hadde startet utfyllingen av spørreskjemaet, men ikke fullført, fikk tre påminnelser via Altinn og/eller på SMS med oppfordring om å fullføre undersøkelsen.

Feltperiode og feltarbeid

Feltperioden for Velgerundersøkelsen varte i åtte uker, fra 12. september til 5. november. Totalt fikk vi svar fra 4 148 personer, noe som tilsvarer 51 prosent av bruttoutvalget. Svarene fordeler seg med 2 580 svar fra nytt panel (43,6 prosent) og 1 568 svar fra gammelt panel (70,7 prosent). I tillegg begynte 4 prosent av bruttoutvalget å svare på skjemaet, men avbrøt før siste spørsmål.

Figur 2.1 viser antall svar per uke og utvikling i svarprosent gjennom feltperiode. Det er en konsentrasjon av svar den første uken, deretter faller svarinngangen etter hver uke i felt. Etter 4. uke i felt er svarinngangen lav fordi vi ikke sendte ut noen flere påminnelser. Lenken til undersøkelsen var åpen frem til 5. november 2023.

Figur 2.1 Antall intervju per uke i felt og utvikling i svarprosent. Velgerundersøkelsen, tverrsnitt

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

2.3. Datakvalitet

I en utvalgsundersøkelse bestemmes kvaliteten på dataene som samles inn av en rekke forhold. Vi skal her se nærmere på noen forhold som kan ha betydning for kvaliteten.

Skjevhet

Utvalgsskjevhet innebærer at fordelingen etter et bestemt kjennetegn er annerledes blant de som svarte enn de som ble forsøkt intervjuet. I en utvalgsundersøkelse kan skjevhet introduseres på tre forskjellige måter.

For det første snakker vi om skjevhet når fordelingen av et bestemt kjennetegn er annerledes i utvalget enn i populasjonen som undersøkelsen omfatter. Slik utvalgsskjevhet kan oppstå i utvalgstrekkingen hvor tilfeldigheter kan føre til at enkelte kjennetegn er ulikt fordelt i utvalget og populasjonen. Denne skjevheten skyldes tilfeldigheter i trekkingen.

For det andre kan det oppstå skjevhet i forbindelse med avganger. Med avgang menes personer som ikke lenger er i målgruppen for undersøkelsen, herunder døde, personer som er utvandret til utlandet eller bosatt på institusjon. I undersøkelsen var det 3 avganger. I Lokalvalgundersøkelsen er utvalget trukket såpass nært opp til intervjustart som mulig, noe som bidrar til at avgangene blir for få til at de innfører utvalgsskjevheter. Avganger kan gi utvalgsskjevhet hvis utvalget er trukket lang tid før intervjustart eller hvis en ikke kjenner populasjonen en trekker fra.

Tabell 2.5 Antall avganger. Velgerundersøkelsen, tverrsnitt

	Antall avganger
Nytt panel	3
Gammelt panel	0

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Antall personer vi står igjen med etter at avganger er fjernet, kaller vi bruttoutvalg. Det er disse personene man forsøker å intervju. Personene man oppnådde intervju med kalles nettoutvalg. Differansen mellom netto- og bruttoutvalget kaller vi frafall. Frafall er den tredje kilden til skjevhet i en utvalsundersøkelse. Når fordelingen av et bestemt kjennemerke er annerledes blant de som svarte (nettoutvalget) enn blant de som ble trukket ut til undersøkelsen (bruttoutvalget), kan det føre til skjevhet. Det innebærer at nettoutvalget ikke er statistisk representativt for målgruppen. Skjevhet i forhold til ett kjennetegn medfører ikke nødvendigvis at nettoutvalget er skjevt for andre kjennetegn. På den andre siden gir godt samsvar mellom fordelingene i nettoutvalget og bruttoutvalget for ett eller flere kjennetegn ingen garanti for at utvalget ikke er skjevt for andre kjennetegn.

I vurderingen av utvalgsskjevhet bør en knytte større oppmerksomhet til skjevhet som skyldes frafall enn til andre former for utvalgsskjevhet. Dette skyldes at de personene som deltar kan skille seg systematisk fra de som ikke deltar. I tabell 2.6 undersøker vi om det er skjevheter grunnet frafall for kjennetegnene kjønn, alder, utdanningsnivå og landsdel. Det foreligger utvalgsskjevhet for et bestemt kjennetegn dersom det er betydelige avvik mellom netto- og bruttoutvalget. Med betydelig avvik mener vi her ± 1 prosentpoeng.

Tabell 2.6 Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg etter kjønn, alder, utdanningsnivå og landsdel.
Velgerundersøkelsen, tverrsnitt. Hele utvalget. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Netto-brutto
I alt	100,0	100,0	100,0	
Kjønn				
Menn	51,0	50,8	51,3	-0,2
Kvinner	49,0	49,2	48,7	0,2
Alder				
17–24 år	9,0	6,8	11,2	-2,2
25–44 år	31,1	26,8	35,5	-4,2
45–66 år	38,4	45,2	31,4	6,8
67–79 år	16,4	18,1	14,7	1,6
80 år eller over	5,1	3,1	7,1	-2,0
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller lavere	18,7	12,5	25,2	-6,2
Videregående	39,0	37,3	40,9	-1,8
Universitet- og høyskoleutdanning	40,2	49,2	30,8	9,0
Uoppgitt	2,1	1,1	3,2	-1,0
Landsdel				
Oslo og Viken	36,8	37,6	35,9	0,9
Innlandet	6,7	6,7	6,6	0,0
Agder og Sør-Østlandet	13,9	13,6	14,1	-0,2
Vestlandet	24,9	24,8	25,0	-0,1
Trøndelag	9,2	9,1	9,2	0,0
Nord-Norge	8,7	8,1	9,2	-0,6
Antall personer	8 138	4 148	3 990	

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Tabell 2.6 viser avvik mellom netto- og bruttoutvalget. Tallene viser et avvik i aldersfordelingen. Personer i alderen 17–44 år og 80 år eller eldre er underrepresentert i nettoutvalget mens personer i alderen 45–79 år er overrepresentert. De største avvikene finner vi hvis vi ser på fordelingen etter utdanningsnivå. Personer med universitets- og høyskoleutdanning er overrepresentert med ni prosentpoeng i nettoutvalget, mens personer med utdanning på videregående nivå eller lavere eller uoppgitt er underrepresentert. Det finnes ingen betydelig avvik når man ser på kjennetegnene kjønn og landsdel.

Tabell 2.7 Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg etter kjønn, alder, utdanningsnivå og landsdel. Velgerundersøkelsen, tverrsnitt. Gammelt panel. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Netto-brutto
I alt	100,0	100,0	100,0	
Kjønn				
Menn	50,7	51,0	50,2	0,2
Kvinner	49,3	49,0	49,8	-0,2
Alder				
17–24 år	5,4	3,4	10,1	-2,0
25–44 år	29,5	26,8	36,1	-2,7
45–66 år	43,4	47,4	33,8	4,0
67–79 år	17,7	18,7	15,2	1,0
80 år eller over	4,0	3,6	4,8	-0,3
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller lavere	11,7	9,6	16,7	-2,1
Videregående	36,8	34,7	41,9	-2,1
Universitet- og høyskoleutdanning	50,7	55,4	39,6	4,6
Uoppgitt	0,8	0,4	1,7	-0,4
Landsdel				
Oslo og Viken	36,9	36,7	37,3	-0,2
Innlandet	5,9	6,0	5,8	0,0
Agder og Sør-Østlandet	14,1	13,8	14,6	-0,2
Vestlandet	25,6	25,8	24,9	0,3
Trøndelag	9,5	9,4	9,5	0,0
Nord-Norge	8,1	8,2	7,8	0,1
Antall personer	2 219	1 568	651	

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Tabell 2.8 Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg etter kjønn, alder, utdanningsnivå og landsdel. Velgerundersøkelsen, tverrsnitt. Nytt panel. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Netto-brutto
I alt	100,0	100,0	100,0	
Kjønn				
Menn	51,1	50,7	51,5	-0,4
Kvinner	48,9	49,3	48,5	0,4
Alder				
17–24 år	10,3	8,9	11,4	-1,4
25–44 år	31,6	26,9	35,3	-4,8
45–66 år	36,5	43,8	30,9	7,3
67–79 år	16,0	17,7	14,6	1,7
80 år eller over	5,5	2,8	7,6	-2,7
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller lavere	21,3	14,2	26,8	-7,1
Videregående	39,9	38,8	40,6	-1,0
Universitet- og høyskoleutdanning	36,2	45,5	29,1	9,3
Uoppgitt	2,6	1,5	3,5	-1,1
Landsdel				
Oslo og Viken	36,7	38,2	35,6	1,5
Innlandet	6,9	7,1	6,8	0,2
Agder og Sør-Østlandet	13,8	13,5	14,0	-0,3
Vestlandet	24,6	24,2	25,0	-0,4
Trøndelag	9,0	8,9	9,1	-0,1
Nord-Norge	8,9	8,0	9,5	-0,8
Antall personer	5 919	2 580	3 339	

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Tabell 2.7 og 2.8 viser avvik mellom netto- og bruttoutvalget fordelt på panelet respondentene tilhørte. Ved å sammenligne de to tabellene, ser vi at skjevhetene er mindre for gammelt panel, særlig for kjennetegnet utdanning. Tabell 2.7 viser at det finnes betydelig avvik for kjennetegnene alder og utdanning blant respondentene fra gammelt panel. Personer i alderen 17–44 år er underrepresentert i nettoutvalget mens personer i alderen 45–79 år er overrepresentert. Personer

med universitets- og høyskoleutdanning er overrepresentert med over fire prosentpoeng i nettoutvalget, mens personer med utdanning på videregående nivå eller lavere er underrepresentert. Det finnes ingen betydelig avvik når man ser på kjennetegnene kjønn og landsdel.

Tabell 2.8 viser at det finnes betydelig avvik for kjennetegnene alder, utdanning og landsdel blant respondentene fra nytt panel. Personer i alderen 17–44 år og 80 år eller eldre er underrepresentert i nettoutvalget mens personer i alderen 45–79 år er overrepresentert. Personer med universitets- og høyskoleutdanning er overrepresentert med over ni prosentpoeng i nettoutvalget, mens personer med utdanning på videregående nivå eller lavere eller uoppgitt er underrepresentert. Det er også en overrepresentasjon av personer fra Oslo og Viken i nettoutvalget. For kjønn er avvikene små.

Frafall

Vi vil aldri kunne få svar fra alle som er trukket ut til en undersøkelse. Det vil alltid være personer som av ulike årsaker ikke kan eller vil delta. Tabell 2.9 gir en oversikt over svarprosenten, andelen påbegynte og andelen frafall i undersøkelsen. «Påbegynt» er personer som har svart på spørsmål Stemt_1, men som har avbrutt før siste spørsmål i undersøkelsen (se vedlegg C). «Frafall» inkluderer personer vi ikke kommer i kontakt med i løpet av datainnsamlingsperioden. Det inkluderer også de som har trykket på lenken til webskjemaet, men som ikke har svart på noen spørsmål.

Siden Velgerundersøkelsen er en webundersøkelse, vet vi ikke så mye om hvorfor noen ikke har svart. Det har vært noen henvendelser til svartjenesten fra personer som ikke ønsker å delta eller som er forhindret fra å delta. Disse inngår i «Frafall». Fire prosent av personer har påbegynt spørreskjemaet, men ikke fullført.

Tabell 2.9 Svarprosent og frafall etter årsak fordelt på kjønn, alder, utdanningsnivå og landsdel. Velgerundersøkelsen, tverrsnitt. Prosent

	Intervju	Påbegynt	Frafall	Antall
I alt	51,0	4,0	45,0	8 138
Kjønn				
Menn	50,8	3,7	45,6	4 153
Kvinner	51,2	4,4	44,4	3 985
Alder				
17–24 år	38,7	5,7	55,5	731
25–44 år	44,0	5,0	50,9	2 528
45–66 år	60,0	3,4	36,7	3 124
67–79 år	56,1	2,9	41,0	1 338
Over 80 år	31,2	3,4	65,5	414
Utdanningsnivå				
Grunnskolenivå eller lavere	34,0	4,5	61,6	1 522
Videregående skolenivå	48,7	4,4	46,9	3 176
Universitets- og høyskolenivå	62,4	3,3	34,2	3 269
Uoppgitt utdanning	25,7	5,8	68,4	171
Landsdel				
Oslo og Viken	52,2	4,0	43,8	2 992
Innlandet	51,2	3,5	45,3	543
Agder og Sør-Østlandet	50,2	4,0	45,8	1 128
Vestlandet	50,8	4,0	45,2	2 025
Trøndelag	50,7	4,6	44,7	745
Nord-Norge	47,7	4,0	48,4	705

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

3. Velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn

Fra og med 2015 gjennomføres det ikke egne undersøkelser av velgere med innvandrerbakgrunn. I stedet trekkes det tilleggsutvalg av innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre. I dette notatet omtales disse to utvalgene videre samlet som undersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn.

SB benytter det samme spørreskjemaet som stilles til tverrsnittsutvalget av stemmeberettigede i befolkningen. I spørreskjemaet er det i tillegg inkludert enkelte spørsmål som kun stilles til stemmeberettigede med innvandrerbakgrunn. Disse spørsmålene dreier seg om stemmegivning i andre land enn Norge, og om en følger med på politikk og samfunnsdebatt i sitt opprinnelsesland. Videre stilles det spørsmål om opplevd integrering i det norske samfunnet, vurdering av egne norskferdigheter, antall gode venner med norsk bakgrunn, samt om en tror en vil bo i Norge resten av livet.

Tabell 2.1 viser nøkkeltallene for undersøkelsen. Nettoutvalget inneholder personer som har svart på alle spørsmål i undersøkelsen. Partiell frafall angir personer som har svart på spørsmål Stemt_1, men som har avbrutt før siste spørsmål i undersøkelsen (se vedlegg C).

Tabell 3.1 Nøkkeltall for Velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn

	Antall	Prosent
Utvalg	10 044	
Avgang	2	
Bruttoutvalg	10 042	100,0
Partiell frafall (påbegynte)	617	6,1
Frafall	6 028	60,0
Nettoutvalg	3 397	33,8
Innsamlingsmetode		Web
Feltperiode		12. sep–5. nov
Intervjutid	Gjennomsnitt: 14 minutter, median: 13 minutter	

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

3.1. Utvalg

Utvalget ble trukket blant stemmeberettigede personer fra et foreløpig manntall per 16. august 2023. Alle som ble trukket ut til å delta i undersøkelsen, ville være 18 år eller eldre per 31.12.2023.

Manntallet fra de enkelte kommunene rapporteres inn via det elektroniske valgadministrasjonssystemet (EVA) til Valgdirektoratet, som er ansvarlig for å gjennomføre valget. I henhold til Statistikkloven leverer Valgdirektoratet administrative data over manntallet til SSB før valget. SSB kobler disse opplysningene med Folkeregisteret. Resultatet av denne koplingen danner en fullstendig liste over alle med stemmerett, og gjør at SSB kan ta hensyn til en rekke kjennetegn ved trekking av utvalget. Ved valget i 2023 var det 4 308 506 personer som hadde stemmerett. Tilleggsutvalgene omfatter personer med innvandrerbakgrunn og norskfødte med innvandrerforeldre. Også disse utvalgene består av både paneldeltakere fra 2019 og nye deltakere trukket i 2023. Utvalgene ble trukket etter samme prinsipper som hovedutvalget, og uten å ta hensyn til folketall eller kommunestørrelse.

Ved analyser av data fra tilleggsutvalgene er det viktig å være oppmerksom på at kombinasjonen av nytt utvalg og panel fra 2019 ikke danner et perfekt tverrsnitt av populasjonen. Det anbefales derfor å benytte vektorer som korrigerer for slike skjevheter ved analyser av datamaterialet.

Definisjoner landbakgrunn og landgruppe

Landgruppe og landbakgrunn er delt inn i 4 gjensidig utelukkende kategorier¹:

- R0. Øvrig norsk borger, norsk innfødt.
- R1, Danmark, Grønland, Finland, Færøyene, Island, Sverige, Andorra, Belgia, Frankrike, Gibraltar, Hellas, Irland, Italia, Malta, Nederland, Liechtenstein, Luxembourg, Monaco, Portugal, San Marino, Spania, Storbritannia, Sveits, Tyskland, Østerrike, Vatikanstaten, Guernsey, Jersey, Man, Kypros, Israel, USA, Canada, Australia og New Zealand.
- R2, Bulgaria, Estland, Kroatia, Latvia, Litauen, Polen, Romania, Slovakia, Slovenia, Tsjekkia og Ungarn. R3. Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania og Europa forøvrig.

Tabell 3.2 og 3.3 viser sammensetningen av de to tilleggsgutvalgene.

Blant innvandrere ble det i 2019 trukket 2 000 stemmeberettigede med landbakgrunn fra Vest-Europa m.m., 3 000 fra østeuropeiske EU-land, og 3 000 fra Afrika, Asia m.m. Panelet fra 2019 blant innvandrere er dermed ikke selvveiende.

Tabell 3.2 Utvalget blant innvandrere

Innvandrere	I alt	Stemte ikke i 2019	Stemte i 2019	Ikke stemmerett i 2019
Bruttoutvalg	7 974	3 943	2 945	1 086
Panel fra 2019	2146	1 022	1 124	0
Nytt utvalg	5828	2 921	1 821	1 086
Nettoutvalg	2 736	1 074	1 410	252
Panel fra 2019	1 133	442	691	0
Nytt utvalg	1 603	632	719	252

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

I utvalg 3 omfatter panelet kun norskfødte med foreldre fra R3 land, som var under 35 år i 2019 (under 39 år i 2023). Det nye utvalget er trukket tilfeldig blant alle norskfødte, uavhengig av foreldrenes fødeland, som et EPSEM-utvalg (Equal Probability Sample).

Tabell 3.3 Utvalget blant norskfødte med innvandrerforeldre.

Norskfødte	I alt	Stemte ikke i 2019	Stemte i 2019	Ikke stemmerett i 2019
Bruttoutvalg	2 189	876	833	480
Panel fra 2019*	250	104	146	0
Nytt utvalg	1 939	772	687	480
Nettoutvalg	660	202	322	136
Panel fra 2019*	97	36	61	0
Nytt utvalg	563	166	361	136

* Kun norskfødte under 39 år med foreldre fra R3 land

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

3.2. Datainnsamling

Innsamlingsmetode

Innsamlingsmetoden som ble benyttet var selvadministrert webundersøkelse. Fordelen med en webundersøkelse er at man kan nå mange respondenter til en relativt lav kostnad.

Datainnsamlingsperioden kan i tillegg begrenses til et relativt kort tidsrom, fordi de fleste velger å svare rett etter at vi har sendt henstillinger om svar. Ved spesielle tilfeller, hvor respondenten av ulike grunner ikke var i stand til å svare på web, var det mulig å svare på telefon. Dette ble ikke

¹ R1 kalles også Vest-Europa, USA, Canada, Australia og New Zealand, med forkortelsen Vest-Europa etc, R2 kalles EU-land i Øst-Europa, mens R3 kalles Afrika, Asia etc.

opplyst om i utsendingsmateriell (se vedlegg A). Til sammen har vi fått 3 386 intervju på web og 11 intervju på telefon.

Spørreskjemaet var tilgjengelig på bokmål, nynorsk, engelsk, arabisk og polsk. Skjemaet på alle språk unntatt arabisk er gjengitt i vedleggene C–F. Mediantiden for utfylling av skjemaet var omtrent 13 minutter og gjennomsnittstiden var omtrent 14 minutter. For fordeling av besvarelser på de ulike språkene, se tabell 2.3.

Utsendinger

For å forenkle gjennomføringen av undersøkelsen, ble utvalget delt inn i 11 utsendingsperioder med ulike oppstartstidspunkter. SSBs system for utsending av brev via Altinn og SMS har ikke god nok kapasitet til å håndtere utsendinger til hele utvalget samtidig. Derfor har vi også sendt SMS ca. 15 minutter etter at informasjonsmateriell ble sendt via Altinn. Tabell 2.2 viser perioder og tidspunkt for hovedutsending og påminnelser.

Det ble sendt ut informasjon om undersøkelsen til alle som var trukket ut. Formålet med denne informasjonen er å sørge for at de som er trukket ut blir orientert om tema for undersøkelsen, gjennomføring og personvern i forkant av intervjuet. Se vedlegg A og B for utsendingstekster. Perioder 8 til 14 bestod av personer som har innvandret til Norge og perioder 15 til 18 bestod av norskfødte med innvandrerforeldre. Personer som tilhørte en innvandrer-gruppe har fått informasjonsmateriell tilsendt på både norsk og engelsk.

Alle utsendingsperiodene bestod av personer fra både nytt- og gammelt panel, med unntak av periode 17, 18 som bestod bare av personer fra nytt panel. Utsendingsperioder 12 og 16 bestod av alle i utvalget som enten manglet e-postadresse eller telefonnummer i KRR. Disse har fått påminnelser i Altinn, og SMS i tilfeller der telefonnummeret var registrert. Utsendingsperioder 13 og 17 bestod av alle i utvalget som verken hadde e-postadresse eller telefonnummer registrert i KRR. Disse har fått tilsendt informasjonsbrev per post. Periode 14 og 18 bestod av reserve i KRR. Denne perioden fikk tilsendt brev per post med lenke til undersøkelsen og fikk påminnelser kun via SMS.

Tabell 3.4 Perioder og tidspunkt for hovedutsending og påminnelser. Velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn

Periode	Antall	Dato for hovedutsending brev	Dato for hovedutsending Altinn og/eller SMS	Påminnelse1 SMS	Påminnelse2 Altinn og/eller SMS	Påminnelse3 Altinn og/eller SMS	Påminnelse4 SMS
8	1 883	-	12.sep kl. 12:00	14.sep kl. 10:30	20.sep kl. 16:00	26.sep kl. 16:46	4.okt kl. 17:00
9	1 810	-	12.sep kl. 12:30	14.sep kl. 11:00	20.sep kl. 16:00	26.sep kl. 16:45	4.okt kl. 17:00
10	1 912	-	13.sep kl. 11:00	15.sep kl. 11:00	20.sep kl. 16:00	26.sep kl. 16:45	4.okt kl. 17:00
11	1 874	-	13.sep kl. 11:30	15.sep kl. 11:30	20.sep kl. 16:30	26.sep kl. 17:00	4.okt kl. 17:00
12	140	-	13.sep kl. 11:30	15.sep kl. 11:30	20.sep kl. 16:30	26.sep kl. 17:00	4.okt kl. 17:00
13	71	12.sep	-	-	-	-	-
14	215	12.sep	19.sep kl. 11:15	21.sep kl. 12:15	25.sep kl. 16:00	28.sep kl. 16:45	4.okt kl. 17:00
15	2 071	-	12.sep kl. 13:15	14.sep kl. 11:30	20.sep kl. 17:00	26.sep kl. 17:30	4.okt kl. 16:45
16	18	-	12.sep kl. 13:15	14.sep kl. 11:30	20.sep kl. 17:00	26.sep kl. 17:30	4.okt kl. 16:45
17	14	12.sep	-	-	-	-	-
18	36	12.sep	19.sep kl. 11:45	21.sep kl. 11:30	25.sep kl. 15:30	28.sep kl. 12:30	4.okt kl. 16:45

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

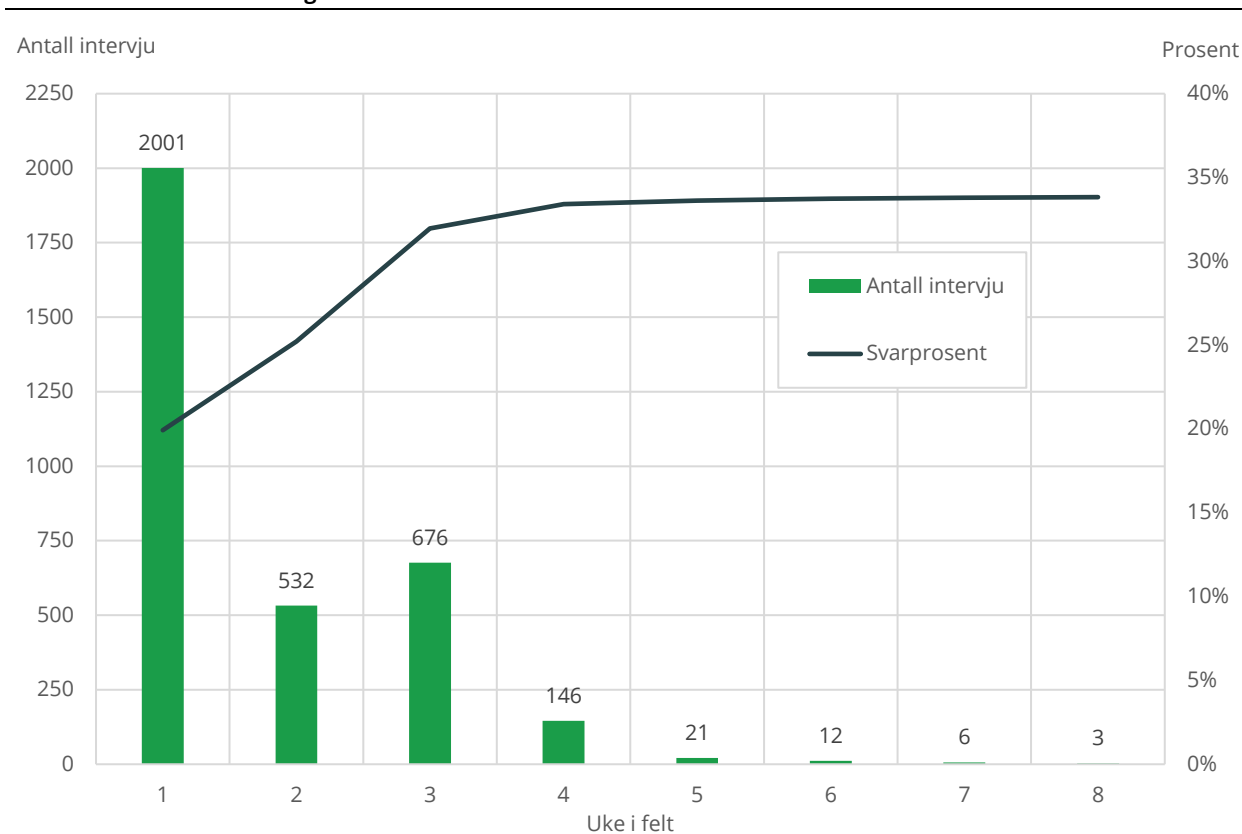
I dagene etter hovedutsendingene ble det sendt ut påminnelser både via Altinn og på SMS. Respondenter som hadde startet utfyllingen av spørreskjemaet, men ikke fullført, fikk tre påminnelser via Altinn og/eller på SMS med oppfordring om å fullføre undersøkelsen.

Feltperiode og feltarbeid

Feltperioden for Velgerundersøkelsen varte i åtte uker, fra 12. september til 5. november. Totalt fikk vi svar fra 3 397 personer, noe som tilsvarer 33,8 prosent av bruttoutvalget. Svarene fordeler seg med 2 166 svar fra nytt panel (28,3 prosent) og 1 231 svar fra gammelt panel (51,4 prosent). I tillegg begynte 6,1 prosent av bruttoutvalget å svare på skjemaet, men avbrøt før siste spørsmål.

Figur 2.1 viser antall svar per uke og utvikling i svarprosent gjennom feltperiode. Det er en konsentrasjon av svar den første uken, deretter faller svarinngangen etter hver uke i felt, med unntak av tredje uke i felt, hvor det kom flere svar enn i andre uke i felt. Etter 4. uke i felt er svarinngangen lav fordi vi ikke sendte ut noen flere påminnelser. Lenken til undersøkelsen var åpen frem til 5. november 2023.

Figur 3.1 Antall intervju per uke i felt og utvikling i svarprosent. Velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

3.3. Datakvalitet

I en utvalgsundersøkelse bestemmes kvaliteten på dataene som samles inn av en rekke forhold. Vi skal her se nærmere på noen forhold som kan ha betydning for kvaliteten.

Skjevhet

Utvalgsskjevhet innebærer at fordelingen etter et bestemt kjennetegn er annerledes blant de som svarte enn de som ble forsøkt intervjuet. I en utvalgsundersøkelse kan skjevhet introduseres på tre forskjellige måter.

For det første snakker vi om skjevhet når fordelingen av et bestemt kjennetegn er annerledes i utvalget enn i populasjonen som undersøkelsen omfatter. Slik utvalgsskjevhet kan oppstå i utvalgstrekkingen hvor tilfeldigheter kan føre til at enkelte kjennetegn er ulikt fordelt i utvalget og populasjonen. Denne skjevheten skyldes tilfeldigheter i trekkingen.

For det andre kan det oppstå skjevhet i forbindelse med avganger. Med avgang menes personer som ikke lenger er i målgruppen for undersøkelsen, herunder døde, personer som er utvandret til utlandet eller bosatt på institusjon. I undersøkelsen var det 2 avganger. I Velgerundersøkelsen er utvalget trukket såpass nært opp til intervjustart som mulig, noe som bidrar til at avgangene blir så få til at de innfører utvalgsskjevheter. Avganger kan gi utvalgsskjevhet hvis utvalget er trukket lang tid før intervjustart eller hvis en ikke kjenner populasjonen en trekker fra.

Tabell 3.5 Antall avganger. Velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn

	Antall avganger
Nytt panel	2
Gammelt panel	0

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Antall personer vi står igjen med etter at avganger er fjernet, kaller vi bruttoutvalg. Det er disse personene man forsøker å intervju. Personene man oppnådde intervju med kalles nettoutvalg. Differansen mellom netto- og bruttoutvalget kaller vi frafall. Frafall er den tredje kilden til skjevhet i en utvalgsundersøkelse. Når fordelingen av et bestemt kjennemerke er annerledes blant de som svarte (nettoutvalget) enn blant de som ble trukket ut til undersøkelsen (bruttoutvalget), kan det føre til skjevhet. Det innebærer at nettoutvalget ikke er statistisk representativt for målgruppen. Skjevhet i forhold til ett kjennetegn medfører ikke nødvendigvis at nettoutvalget er skjevt for andre kjennetegn. På den andre siden gir godt samsvar mellom fordelingene i nettoutvalget og bruttoutvalget for ett eller flere kjennetegn ingen garanti for at utvalget ikke er skjevt for andre kjennetegn.

I vurderingen av utvalgsskjevhet bør en knytte større oppmerksomhet til skjevhet som skyldes frafall enn til andre former for utvalgsskjevhet. Dette skyldes at de personene som deltar kan skille seg systematisk fra de som ikke deltar. I tabell 3.6 undersøker vi om det er skjevheter grunnet frafall for kjennetegnene kjønn, alder, utdanningsnivå og landsdel. Det foreligger utvalgsskjevhet for et bestemt kjennetegn dersom det er betydelige avvik mellom netto- og bruttoutvalget. Med betydelig avvik mener vi her ± 1 prosentpoeng.

Tabell 3.6 Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg etter kjønn, alder, utdanningsnivå og landsdel. Velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn. Hele utvalget. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Netto-brutto
I alt	100,0	100,0	100,0	
Kjønn				
Menn	50,6	48,9	51,5	-1,8
Kvinner	49,4	51,1	48,5	1,8
Alder				
17–24 år	13,3	10,3	14,9	-3,0
25–44 år	46,9	42,9	49,0	-4,0
45–66 år	32,7	38,4	29,7	5,7
67–79 år	5,6	7,0	5,0	1,3
80 år eller over	1,4	1,4	1,4	0,0
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller lavere	24,1	12,5	25,2	-7,8
Videregående	27,8	37,3	40,9	-1,5
Universitet- og høyskoleutdanning	38,0	49,2	30,8	12,6
Uoppgitt	10,0	1,1	3,2	-3,3
Landsdel				
Oslo og Viken	55,5	54,1	56,2	-1,4
Innlandet	3,9	4,1	3,9	0,2
Agder og Sør-Østlandet	11,0	11,0	10,9	0,1
Vestlandet	19,7	20,7	19,2	1,0
Trøndelag	5,6	5,8	5,4	0,3
Nord-Norge	4,3	4,3	4,4	-0,1
Antall personer	10 042	3 397	6 645	

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Tabell 3.6 viser avvik mellom netto- og bruttoutvalget. Menn er underrepresentert i forhold til kvinner. Tallene viser at det finnes også et avvik i aldersfordelingen. Personer i alderen 17–44 år og er underrepresentert i nettoutvalget mens personer i alderen 45–79 år er overrepresentert. De største avvikene finner vi hvis vi ser på fordelingen etter utdanningsnivå. Personer med universitets- og høyskoleutdanning er overrepresentert med over 12 prosentpoeng i nettoutvalget, mens personer med utdanning på videregående nivå eller lavere eller uoppgitt er underrepresentert. Det er også en overrepresentasjon av personer fra Vestlandet i nettoutvalget, mens personer fra Oslo og Viken er underrepresentert.

Tabell 3.7 Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg etter kjønn, alder, utdanningsnivå og landsdel. Velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn. Gammelt panel. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Netto-brutto
I alt	100,0	100,0	100,0	
Kjønn				
Menn	50,5	49,1	52,1	-1,5
Kvinner	49,5	50,9	47,9	1,5
Alder				
17–24 år	5,8	3,9	7,8	-1,9
25–44 år	44,1	39,1	49,4	-5,0
45–66 år	41,0	45,7	36,0	4,7
67–79 år	7,6	9,4	5,7	1,8
80 år eller over	1,5	1,9	1,1	0,4
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller lavere	14,2	10,0	18,6	-4,2
Videregående	28,8	27,6	30,0	-1,1
Universitet- og høyskoleutdanning	49,7	56,9	42,0	7,3
Uoppgitt	7,4	5,4	9,5	-1,9
Landsdel				
Oslo og Viken	50,9	50,4	51,5	-0,5
Innlandet	4,6	4,5	4,6	0,0
Agder og Sør-Østlandet	12,5	12,6	12,5	0,1
Vestlandet	21,9	21,7	22,2	-0,2
Trøndelag	5,6	5,9	5,2	0,3
Nord-Norge	4,4	4,8	4,0	0,4
Antall personer	2 395	1 231	1 164	

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Tabell 3.8 Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg etter kjønn, alder, utdanningsnivå og landsdel. Velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn. Nytt panel. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Netto-brutto
I alt	100,0	100,0	100,0	
Kjønn				
Menn	50,7	48,8	51,4	-1,9
Kvinner	49,3	51,2	48,6	1,9
Alder				
17–24 år	15,7	13,9	16,3	-1,8
25–44 år	47,8	45,2	48,9	-2,7
45–66 år	30,1	34,3	28,4	4,2
67–79 år	5,0	5,6	4,8	0,6
80 år eller over	1,4	1,1	1,5	-0,3
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller lavere	27,3	19,9	30,2	-7,3
Videregående	27,5	25,5	28,3	-2,0
Universitet- og høyskoleutdanning	34,3	47,0	29,3	12,7
Uoppgitt	10,9	7,5	12,2	-3,4
Landsdel				
Oslo og Viken	56,9	56,1	57,3	-0,8
Innlandet	3,7	3,8	3,7	0,1
Agder og Sør-Østlandet	10,5	10,1	10,6	-0,4
Vestlandet	19,0	20,2	18,6	1,2
Trøndelag	5,6	5,8	5,5	0,2
Nord-Norge	4,3	4,0	4,4	-0,3
Antall personer	7 647	2 166	5 481	

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Tabell 3.7 og 3.8 viser avvik mellom netto- og bruttoutvalget fordelt på panelet respondentene tilhørte. Ved å sammenligne de to tabellene, ser vi at skjevhetene er mindre for gammelt panel, særlig for kjennetegnet utdanning. Tabell 3.7 viser at det finnes betydelig avvik for alle kjennetegnene blant respondentene fra gammelt panel. Menn er underrepresentert med nesten to prosentpoeng. Personer i alderen 17–44 år er underrepresentert i nettoutvalget mens personer i

alderen 45–66 år er overrepresentert. Personer med universitets- og høyskoleutdanning er overrepresentert med over 12 prosentpoeng i nettoutvalget, mens personer med utdanning på videregående nivå eller lavere eller uoppgitt er underrepresentert. Det finnes ingen betydelig avvik når man ser på kjennetegnet landsdel.

Tabell 3.8 viser at det finnes betydelig avvik for kjennetegnene alder, utdanning og landsdel blant respondentene fra nytt panel. Personer i alderen 17–44 år og 80 år eller eldre er underrepresentert i nettoutvalget mens personer i alderen 45–79 år er overrepresentert. Personer med universitets- og høyskoleutdanning er overrepresentert med over ni prosentpoeng i nettoutvalget, mens personer med utdanning på videregående nivå eller lavere eller uoppgitt er underrepresentert. Det er også en overrepresentasjon av personer fra Oslo og Viken i nettoutvalget. For kjønn er avvikene små.

Tabell 3.9 viser svarprosent blant innvandrerrutvalgene, fordelt etter landgrupper, innvandrerkategori og valgdeltakelse (stemt / Ikke stemt). Tabell 3.10 til 3.12 viser tilsvarende tall for utvalgte enkeltland innenfor de tre ulike innvandrerrutvalgene. Den første kolonnen viser andelen som svarte på undersøkelsen uavhengig av om de stemte eller ikke. Deretter følger to kolonner som viser svarprosenten blant dem som stemte i valget og dem som ikke stemte i valget. De tre siste kolonnene viser absolutte tall for hele bruttoutvalget, og blant dem som stemte og ikke stemte.

Tabell 3.9 Svarprosent blant innvandrerrutvalgene, fordelt etter landgrupper, innvandrerkategori og valgdeltakelse

	Svarprosent			Antall i bruttoutvalget		
	I alt	Stemte	Stemte ikke	I alt	Stemte	Stemte ikke
Innvandrerne norske borgere						
Vest-Europa etc.	59,0	72,0	24,2	578	421	157
EU-land i Øst-Europa	48,5	63,3	33,3	388	196	192
Afrika, Asia etc.	29,3	44,6	20,9	3 415	1213	2202
Norskfødte med innvandrerforeldre						
Vest-Europa etc.	41,6	52,6	24,5	125	76	49
EU-land i Øst-Europa	46,3	65,5	24,0	54	29	25
Afrika, Asia etc.	27,7	42,1	19,7	2 058	741	1317
Utenlandske borgere						
Vest-Europa etc.	46,3	63,9	29,5	1 718	839	879
EU-land i Øst-Europa	27,0	55,7	23,6	1918	203	1715
Afrika, Asia etc.	26,1	46,1	18,9	1447	386	1061

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Tabell 3.10 Svarprosent blant innvandrere med norsk statsborgerskap, utvalgte land. Etter og valgdeltakelse

	Svarprosent			Antall i bruttoutvalget		
	I alt	Stemte	Stemte ikke	I alt	Stemte	Stemte ikke
Tyskland	70,3	83,3	31,3	64	48	16
Storbritannia	66,0	71,1	44,4	47	38	9
Finland	61,7	86,2	22,2	47	29	18
USA	60,3	65,2	41,7	58	46	12
Danmark	59,2	73,7	15,8	76	57	19
Romania	54,8	72,2	41,7	42	18	24
Sverige	54,0	64,4	26,7	163	118	45
Polen	53,6	65,1	36,5	183	109	74
Ukraina	51,4	80,0	31,8	37	15	22
Island	48,3	66,7	18,2	29	18	11
Chile	45,1	60,9	32,1	51	23	28
Litauen	43,8	69,2	26,3	32	13	19
Bulgaria	38,7	50,0	31,6	31	12	19
Iran	38,3	56,1	28,2	183	66	117
Kina	38,0	33,3	40,0	50	15	35
Russland	36,5	62,0	21,8	137	50	87
Filippinene	34,4	46,7	26,5	192	75	117
Bosnia-Hercegovina	33,5	52,9	24,5	161	51	110
India	33,3	46,2	15,8	90	52	38
Makedonia	33,3	44,4	28,6	30	9	21
Sri Lanka	31,1	45,7	15,9	90	46	44
Syria	31,0	43,3	24,6	87	30	57
Etiopia	30,3	48,5	16,3	76	33	43
Myanmar	29,4	71,4	18,5	34	7	27
Pakistan	28,3	31,6	26,0	180	76	104
Tyrkia	28,0	32,5	25,4	107	40	67
Thailand	27,8	34,5	23,6	144	55	89
Marokko	26,2	29,2	24,3	61	24	37
Eritrea	26,0	46,5	18,0	154	43	111
Vietnam	25,9	41,0	14,1	139	61	78
Kroatia	24,4	43,8	12,0	41	16	25
Irak	24,3	44,8	17,8	243	58	185
Kosovo	23,4	42,1	19,6	111	19	92
Sudan	22,2	53,8	12,2	54	13	41
Serbia	22,0	50,0	15,2	41	8	33
Afghanistan	21,5	35,6	15,9	158	45	113
Somalia	15,7	22,8	11,6	274	101	173
Palestina	10,8	33,3	6,5	37	6	31

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Tabell 3.11 Svarprosent blant norskfødte med innvanderforeldre, utvalgte land. Etter valgdeltakelse

	Svarprosent			Antall i bruttoutvalget		
	I alt	Stemte	Stemte ikke	I alt	Stemte	Stemte ikke
Filippinene	47,4	60,9	26,7	38	23	15
Chile	37,2	58,8	23,1	43	17	26
Iran	36,8	44,7	30,6	87	38	49
Sri Lanka	34,0	47,1	23,9	156	68	88
Vietnam	33,9	57,9	22,1	230	76	154
India	29,2	45,1	14,5	106	51	55
Bosnia-Hercegovina	28,8	40,0	22,0	80	30	50
Sverige	28,6	37,5	16,7	28	16	12
Kosovo	27,4	27,8	27,3	73	18	55
Marokko	27,2	40,7	21,5	92	27	65
Pakistan	25,1	36,8	17,5	442	174	268
Kina	25,0	36,4	17,6	28	11	17
Makedonia	24,1	20,0	25,0	29	5	24
Eritrea	23,1	44,4	11,8	26	9	17
Tyrkia	21,8	37,0	15,5	156	46	110
Irak	21,4	28,1	18,8	112	32	80
Somalia	14,5	23,5	11,3	131	34	97

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Tabell 3.12 Svarprosent blant utenlandske borgere, utvalgte land. Etter valgdeltakelse

	Svarprosent			Antall i bruttoutvalget		
	I alt	Stemte	Stemte ikke	I alt	Stemte	Stemte ikke
Nederland	56,4	76,3	33,3	110	59	51
Brasil	53,8	66,7	50,0	26	6	20
Østerrike	53,6	75,0	37,5	28	12	16
Tyskland	50,2	68,7	29,9	281	147	134
Island	46,5	55,6	40,9	71	27	44
Portugal	44,2	76,9	33,3	52	13	39
Sverige	42,4	62,2	25,4	453	209	244
Frankrike	42,4	62,1	23,3	59	29	30
Italia	41,8	54,5	33,3	55	22	33
Storbritannia	41,4	56,8	27,7	157	74	83
Danmark	41,4	61,5	19,1	232	122	110
Finland	39,7	57,1	25,7	63	28	35
Spania	37,2	58,1	23,4	78	31	47
USA	33,8	50,0	22,9	80	32	48
Serbia	33,3	60,0	27,3	27	5	22
Slovakia	32,5	50,0	29,4	40	6	34
Filippinene	32,5	50,0	21,3	77	30	47
India	32,3	47,8	23,1	62	23	39
Pakistan	31,3	33,3	30,0	32	12	20
Estland	29,1	60,0	22,2	55	10	45
Hellas	28,9	100	12,9	38	7	31
Polen	28,6	57,1	25,7	1008	91	917
Kina	28,3	45,5	22,9	46	11	35
Kroatia	25,0	33,3	24,3	40	3	37
Tyrkia	25,0	50	18,2	28	6	22
Litauen	24,2	64	21,7	421	25	396
Russland	22,4	75	17,8	49	4	45
Latvia	21,6	52,9	15,3	102	17	85
Romania	21,1	50	15,5	123	20	103
Syria	20,5	28,9	17,9	161	38	123
Bulgaria	19,6	54,5	11,1	56	11	45
Eritrea	19,5	43,8	13,1	77	16	61
Bosnia-Hercegovina	19,2	.	.	26	.	.
Thailand	16,7	28,6	11,3	90	28	62
Afghanistan	14,8	28,6	12,8	54	7	47
Somalia	9,8	15,4	7,1	41	13	28

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

Frafall

Vi vil aldri kunne få svar fra alle som er trukket ut til en undersøkelse. Det vil alltid være personer som av ulike årsaker ikke kan eller vil delta. Tabell 3.13 gir en oversikt over svarprosenten, andelen påbegynte og andelen frafall i undersøkelsen. «Påbegynt» er personer som har svart på spørsmål Stemt_1, men som har avbrutt før siste spørsmål i undersøkelsen (se vedlegg C). «Frafall» inkluderer personer vi ikke kommer i kontakt med i løpet av datainnsamlingsperioden. Det inkluderer også de som har trykket på lenken til webskjemaet, men som ikke har svart på noen spørsmål.

Siden Velgerundersøkelsen er en webundersøkelse, vet vi ikke så mye om hvorfor noen ikke har svart. Det har vært noen henvendelser til svartjenesten fra personer som ikke ønsker å delta eller som er forhindret fra å delta. Disse inngår i «Frafall». 6,1 prosent av personer har påbegynt spørreskjemaet, men ikke fullført.

Tabell 3.13 Svarprosent og frafall etter årsak fordelt på kjønn, alder, utdanningsnivå og landsdel.
Velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn. Prosent

	Intervju	Påbegynt	Frafall	Antall
I alt	33,8	6,1	60,0	10 042
Kjønn				
Menn	32,6	6,0	61,4	5 085
Kvinner	35,0	6,3	58,6	4 957
Alder				
17–24 år	26,1	8,8	65,0	1 336
25–44 år	31,0	6,6	62,5	4 714
45–66 år	39,8	5,0	55,2	3 281
67–79 år	41,8	4,1	54,1	567
Over 80 år	33,1	2,1	64,8	142
Utdanningsnivå				
Grunnskolenivå eller lavere	22,9	8,4	68,7	2 425
Videregående skolenivå	32,0	6,3	61,8	2 794
Universitets- og høghskolenivå	45,1	5,0	49,9	3 816
Uoppgitt utdanning	22,7	4,6	72,7	1 007
Landsdel				
Oslo og Viken	33,0	6,3	60,8	5 574
Innlandet	35,2	5,3	59,5	395
Agder og Sør-Østlandet	34,0	6,1	59,9	1 100
Vestlandet	35,6	5,8	58,6	1 979
Trøndelag	35,4	6,3	58,3	559
Nord-Norge	33,3	6,7	60,0	435

Kilde: Velgerundersøkelsen 2023, Statistisk sentralbyrå

4. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser

Utvalget til Velgerundersøkelsen er trukket tilfeldig fra manntallet. Gjennom utvalgsundersøkelser kan vi anslå forekomsten av ulike fenomener i en stor gruppe (populasjonen) ved å måle forekomsten bare i et mindre utvalg som er trukket fra populasjonen. Det gir store besparelser sammenlignet med om vi skulle gjennomført målingen i hele populasjonen, men samtidig får vi en viss usikkerhet i anslagene. Denne usikkerheten kan vi beregne når vi kjenner sannsynligheten for at hver enkelt enhet i populasjonen skal bli trukket til utvalget.

Metoden som brukes til å beregne et anslag (estimatet), kalles en estimator. Det er to aspekter ved en estimator som er viktige. For det første bør estimatoren gi omtrent korrekt verdi ved gjentatte forsøk. Det vil si at den "treffer målet" i den forstand at ved gjentatt trekking av utvalg, vil gjennomsnittsverdien av estimatene være sentret rundt den sanne populasjonsverdien; estimatoren er *forventningsrett*. I tillegg trenger vi et mål på hvor stor variasjon rundt populasjonsverdien estimatene har ved gjentatt trekking av utvalg. Det er denne variasjonen som er den statistiske usikkerheten til estimatet, og det vanlige målet er *standardfeilen*, *SE* (fra det engelske begrepet "standard error"), til estimatet. *SE* er definert som det estimerte standardavviket til estimatoren. *SE* forteller dermed hvor mye et anslag i gjennomsnitt vil avvike fra den sanne verdien.

Som en illustrasjon: La oss si vi ønsker å estimere prosentandelen kvinner, P_0 , i en befolkning (populasjon) med størrelse N . Anta utvalget av størrelse n er trukket tilfeldig, det vil si at alle enheter har samme sannsynlighet n/N for å bli med i utvalget. La P være prosentandelen kvinner i utvalget. Da er P en forventningsrett estimator for P_0 og standardfeilen er gitt ved:

$$SE(P) = \sqrt{\frac{P(100-P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}$$

Estimeringsfeilen vi begår er forskjellen mellom P og P_0 . Denne er selvfølgelig ukjent, men vi kan gi et anslag, *feilmarginen*, på hvor stor den med en gitt sannsynlighet kan være. Feilmarginen er definert som $2 \cdot SE$. Intervallet

$$(P - 2 \cdot SE, P + 2 \cdot SE)$$

er et 95 prosent konfidensintervall. Det betyr at sannsynligheten for at intervallet dekker den sanne verdien P_0 er 0,95 (95 prosent). Eller sagt på en annen måte, ved gjentatte utvalg så vil 95 prosent av intervallene dekke den sanne verdien P_0 . Vi sier da at det er 95 prosent *sikkerhet* for at det *beregnete* intervallet dekker den sanne verdien. For utledning av disse formlene og tilsvarende resultater for andre typer variable og for mer kompliserte utvalgsplaner som stratifiserte utvalg og flertrinnsutvalg viser vi til Bjørnstad (2000).

I faktaboksen oppsummeres begrepsdefinisjoner og formler for estimering av prosenttall i en populasjon.

Statistisk usikkerhet for estimering av prosentandel av et kjennetegn ved enkelt tilfeldig utvalg

N	antall enheter i populasjonen
n	antall enheter i utvalget, trukket enkelt tilfeldig
P_0	prosentandel i populasjonen med kjennetegn a
x	antall enheter i utvalget med kjennetegn a
P	prosentandel i utvalget med kjennetegn a , $P = 100 \cdot (x/n)$
$100 - P$	prosentandel i utvalget som ikke har kjennetegn a

$$\text{Utvalgsvarians } \text{Var}(P) = \frac{P_0(100 - P_0)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)$$

95 prosent konfidensintervall for P_0 : $P \pm 2 \cdot SE$

$$\text{Standardfeil: } SE = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n} \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right)}$$

$$\text{Feilmargin} = 2 \cdot SE$$

I de fleste utvalsundersøkelsene i SSB utgjør utvalget en svært liten del av populasjonen. Undersøkelsene tar sikte på å dekke store populasjoner, som for eksempel den norske befolkningen i sin helhet, alle arbeidstagere, alle norske bedrifter osv. Utvalgene som skal dekke disse populasjonene er små i forhold til populasjonsstørrelsene. Det betyr at utvalgsandelen n/N er neglisjerbar i formelen for SE , og vi kan benytte formelen

$$SE = \sqrt{\frac{P(100 - P)}{n}}$$

Vi legger merke til at konfidensintervallets størrelse er avhengig av størrelsen på utvalget, men ikke av populasjonen. Standardfeilen blir mindre dess flere som er med i utvalget, og sammenhengen mellom størrelsen på standardfeilen og n er ikke lineær. For å få standardfeilen halvert, med samme verdi av P , så må utvalgsstørrelsen firedobles.

Vi ser at standardfeilen er størst når utvalgsresultatet er 50 prosent, og avtar symmetrisk etter hvert som prosentandelen nærmer seg 0 og 100.

I stedet for å foreta beregninger for hvert enkelt resultat, kan tabell 4.1 benyttes. Den viser standardfeil for observerte prosentandeler etter utvalgets størrelse, trukket enkelt tilfeldig.

Tabell 4.1 Standardfeil i prosentpoeng for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser, for enkelt tilfeldig utvalg

	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	35/65	40/60	45/50	50/50
500	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,2	2,2	2,2
1000	0,7	0,9	1,1	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
2000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1
3000	0,4	0,5	0,7	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9
4000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8
5000	0,3	0,4	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7
8000	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6
10000	0,2	0,3	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
12000	0,2	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5
14000	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
16000	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
18000	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
20000	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4
22000	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Et utvalgsresultat på 51 prosent fra et enkelt tilfeldig utvalg med 8 000 enheter, har en standardfeil på 0,6 prosentpoeng. Dvs. at feilmarginen er 1,2 prosentpoeng og 95 prosent konfidensintervall er (49,8 – 52,2) prosent. Vi kan anslå med 95 prosent sikkerhet at andelen i populasjonen ligger mellom 49,8 og 52,2 prosent.

4.1. Eksempel på bruk av formel og tabell

Vi ønsker å anslå hvor mange personer som oppgir at de er svært eller ganske interessert i politikk. På dette spørsmålet har vi fått svar fra 4 524 stemmeberettigede respondenter (n) som er trukket fra den norske befolkningen. I 2023 var dette omtrent 4 341 850 millioner mennesker som hadde stemmerett (N). 2 365 respondenter (x) oppgir at de er svært eller ganske interessert i politikk. De resterende 2 159 respondentene oppgir at de er noe interessert, lite interessert eller ikke interessert. Andelen som er interessert i politikk er altså $x/n = 2\,365 / 4\,524 = 0,523$ eller 52,3 prosent. Siden $n/N = 0,001$ så kan vi bruke den forenklede formelen for SE og får konfidensintervallet

$$52,3 \pm 2 \sqrt{\frac{52,3(100-52,3)}{4524}} = 52,3 \pm 2 (0,6) = 52,3 \pm 1,2.$$

Estimatet for andelen som oppgir at de er interessert i politikk er altså 52,3 prosent. Feilmarginen for estimatet er 1,2 prosentpoeng, mens konfidensintervallet med 95 prosent sikkerhet forteller at andelen ligger mellom 51,1 og 53,5 prosent.

Vi kan også bruke tabell 3.1. Vi går inn på raden 5 000 og kolonnen 45/55; som er en av kolonnen som ligger nærmest resultatet. I tabellen leser vi at standardfeilen er 0,7. Et 95 prosent konfidensintervall blir da $52,3 \pm 2 (0,7) = 52,3 \pm 1,4$, som er tilnærmet det samme som over.

5. Innsamlingsfeil og bearbeidingsfeil

I enhver undersøkelse, både i totaltelling og utvalgsundersøkelser, vil det forekomme svar som er feil. Feilene kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidningen.

5.1. Innsamlingsfeil

Datainnsamlingen i Velgerundersøkelsen 2023 foregikk hovedsakelig ved bruk av et selvadministrert webskjema. Respondenten fylte ut skjemaet på en dataskjerm eller mobilskjerm og fikk opp ett eller flere spørsmål av gangen.

Sammenliknet med datainnsamling gjennom telefonintervju, har webskjema flere fordeler. Det kan oppleves ganske likt av alle, og vi antar at den som svarer ikke i like stor grad vil gi sosialt ønskede svar som når de intervjues av en person. Det kan være at man likevel introduserer skjevheter som en følge av at webskjemaet for eksempel ikke vil fungere på alle mobiler eller nettlesere, eller at ikke alle har tilgang til eller bruker internett.

Bruk av webskjema gir muligheter for å tilpasse spørsmålene i overensstemmelse med respondentens situasjon og svar på tidligere spørsmål. Det er også mulig med kontroll av svarkonsistens mellom ulike spørsmål. I spørsmål hvor det er naturlig, er det lagt inn grenser for gyldige verdier, og en feilmelding vil komme opp på skjermen dersom de taster inn et svar som er inkonsistent med tidligere svar. For eksempel vil det komme opp en feilmelding dersom respondenten eller intervjueren taster inn et veldig høyt tall på inntekt. Da vil det komme opp et kontrollspørsmål om respondenten virkelig har så høy inntekt. Dermed unngår vi registrering av ugyldige verdier og vi får mindre frafall på enkeltspørsmål ved at mulighetene for filterfeil reduseres. Samtidig ligger det farer i det at filtrene programmeres på forhånd. Eventuelle feil i programmeringen blir gjennomgående, og kan føre til at spørsmål blir verdiløse. Vi har ingen indikasjon på at det var noen slike feil i Velgerundersøkelsen i 2023.

Innsamlingsfeil kan også komme av at intervjupersonen gir feil svar. Det kan skyldes vansker med å huske forhold tilbake i tid. Det kan også skyldes at spørsmål blir misforstått. Når det blir spurt om forhold som folk erfaringsmessig finner kompliserte, må en regne med å få en del feilaktige svar.

Respondenten kan også gi feil svar på spørsmål dersom det oppfattes som sensitivt. For eksempel kan spørsmål om økonomi eller politikk være sensitivt for enkelte. Respondentene kan i slike tilfeller bevisst gi feilaktige svar. De vurderinger som ligger til grunn for svaret kan også bli påvirket av hva respondentene oppfatter som sosialt ønskelig. I Velgerundersøkelsen 2023 kan det for eksempel være slik at respondentene sier de har stemt ved valget selv om de ikke har gjort det, eller svarer at de er mer interessert i politikk enn det de egentlig er.

5.2. Bearbeidingsfeil

Bearbeidingsfeil er avvik mellom den verdien som registreres inn og den verdien som til slutt rapporteres ut. Gjennom ulike kontroller har man søkt å finne feil og rette dem opp. Det har ikke blitt funnet slike feil i denne undersøkelsen.

Når en har rettet opp feil så langt det er mulig, er erfaringen at de statistiske resultatene i de fleste tilfeller påvirkes forholdsvis lite av både innsamlings- og bearbeidingsfeil. Virkningen av feil kan likevel være av betydning i noen tilfeller. Det gjelder særlig hvis feilen er systematisk, det vil si at den samme feilen gjøres relativt ofte. Tilfeldige feil har forventningen 0, og medfører ikke skjevhet i estimatene. En tenker seg at feil som ikke er systematiske trekker like mye i hver retning, og at de derfor har svært liten effekt.

6. Vekting

6.1. Vekter, justering etter trekksannsynlighet og svarsannsynlighet

Utvalgene veies etter trekksannsynlighet for å kunne gi et estimat for alle stemmeberettigede i 2023. Siden vi har med panel fra 2019 så vil andelen blant de som ikke hadde stemmerett i 2019, de under 22 år bli nær halvert i utvalget sammenliknet med populasjonen av alle stemmeberettigede. Hvis vi derimot kun tok utgangspunkt i tverrsnitts utvalget fra 2023 hadde vi ikke behovd å ta hensyn til ulik trekksannsynlighet.

Vekten tar også hensynet til frafallet. At mange ikke ønsker å svare kan føre til skjevheter i resultatene, men skjevhet etter et kjennemerke trenger ikke medføre skjevhet etter andre kjennemerker. For å motvirke skjevhet introdusert ved frafall veies utvalgene etter kjente kjennemerker i populasjonen i tillegg til trekksannsynligheten. Siden det er en sterk korrelasjon mellom svarandel og stemt i valget tar vi også med den i modellen.

Tverrsnittsvekt for delutvalg1

Variabelen *TverrsnittsVekt* korrigerer for forskjeller mellom andelen i nettoutvalget fra utvalg1 og andelen i populasjonen samt justerer for skjevhet introdusert ved frafall etter kombinasjonen av registervariablene stemmerett i 2019, stemt/ikke stemt 2013, kjønn, og utdanningsnivå. *TverrsnittsVekten* er beregnet ved justeringsceller (etterstratifisering). Populasjonen N , som består av alle med stemmerett i valget, deles inn i 16 strata (k) etter følgende registervariabler:

- Stemmerett i 2019 (0,1),
- Stemt i valget 2023 (0,1),
- Kjønn (mann, kvinne),
- Grunnskole (0=Grunnskole, 1=høyere enn grunnskole)

På samme måte deles nettoutvalget (de som svarte i undersøkelsen) inn i tilsvarende strata. Fordi vi kjenner fordelingen i populasjonen og i nettoutvalget etter k (strata) kan vi konstruere vektene ved etterstratifisering.

N = antall enheter i populasjonen eller universet

n = antall enheter i utvalget vi trekker fra populasjonen

n_r = antall i utvalget som svarte i undersøkelsen (*nettoutvalget*)

n_{nr} = antall i utvalget som ikke svarte i undersøkelsen (*frafallet*)

k = stratum (kategori, undergruppe)

w_i = Vekten for en enhet, eller et element i datafilen

$$w_i = \frac{N^k / N}{n_r^k / n_r}$$

Det er ikke konstruert egne vekter for tilleggsgutvalgene med innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre.

Referanser

- Bjørnstad, Jan F. (2000) En innføring i utvalgsundersøkelser. Notater 2000/50. Statistisk sentralbyrå.
https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_200050/notat_200050.pdf
- Falnes-Dalheim, Elisabeth og Lise Snellingen Bye. (2021). Lokalvalgundersøkelsene 2019. Notater 2021/19. Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/valg/artikler-og-publikasjoner/_attachment/455108?_ts=179d0ee74d8
- Lagerstrøm, Bengt Oscar. (2009). Lokaldemokratiundersøkelsen 2007. Notater 2009/45. Statistisk sentralbyrå. https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_200945/notat_200945.pdf
- Sætre, Aina Helen og Nina Buskoven. (2004). Lokalvalgundersøkelsen 2003. Notater 2004/63. Statistisk sentralbyrå.
https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_200463/notat_200463.pdf
- Øyangen, Irene. (2000). Lokalvalgundersøkelsen 1999. Notater 2000/11. Statistisk sentralbyrå.
https://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_200011/notat_200011.pdf

Vedlegg A: Utsendingstekster

Hovedutsending nytt panel – brev i Altinn

Vi trenger svarene dine i Velgerundersøkelsen 2023

Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører nå en undersøkelse om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023, og du er trukket ut til å delta. I undersøkelsen ønsker vi å få informasjon om politisk interesse, stemmegivning og holdninger til ulike politiske spørsmål.

Følg lenken for å svare på undersøkelsen: <https://svar.ssb.no/velger>

Lenken logger deg automatisk inn. Hvis du blir bedt om å logge inn, skriv inn:

Bruker-ID: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Svarene dine er viktige

Du er én av 18 600 stemmeberettigede personer som er trukket tilfeldig fra Folkeregisteret til å delta i undersøkelsen. Undersøkelsen følger et utvalg av befolkningen over tid, for å måle endringer. Derfor kan vi komme til å kontakte deg igjen i 2027. Det er frivillig å delta, men svarene dine vil bidra til å sikre gode og pålitelige resultater om lokalvalg i Norge.

Du finner mer informasjon på: <https://www.ssb.no/velger-svar>

Opplysningene dine er sikre hos oss

- Svarene dine bruker vi kun til å utarbeide statistikk og analyser, og vi offentliggjør aldri enkelt svar.
- Du kan når som helst trekke deg og be om at svarene dine blir slettet, frem til 2028. Dette gjør du ved å ringe eller sende oss en e-post.
- For at spørreskjemaet skal være så kort som mulig, benytter vi opplysninger om deg og din husstand fra offentlige registre, i perioden 2023–2028. I tillegg til opplysninger fra Folkeregisteret gjelder det opplysninger om utdanning som SSB årlig henter inn fra skoler, fylker og Lånekassen, opplysninger om arbeid, inntekt, formue, trygder og stønader hentet fra Skatteetaten og Nav, opplysninger om innvandrerbakgrunn fra Folkeregisteret og opplysninger om valgdeltakelse fra kommunenes manntall.
- Etter at datainnsamlingen er avsluttet, vil alle navn og adresser og fødselsnummer fjernes. Fødselsnummeret vil bli erstattet med et kodenummer. Fordi vi ønsker å kontakte deg igjen på et senere tidspunkt, vil vi oppbevare fødselsnummeret ditt, men helt atskilt fra svarene du har gitt. Innen 2028 vil også kodenummer og fødselsnummer slettes. Institutt for Samfunnsforskning (ISF) vil bare motta avidentifiserte resultater. Det avidentifiserte datamaterialet vil bli oppbevart av SSB og ISF, slik at det er mulig for samfunnsforskere å kunne gjøre sammenligninger med senere valgundersøkelser.

Kontakt oss på

- e-post: svar@ssb.no
- telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09–21 mandag til torsdag og kl. 09–15 fredag.

Tusen takk for at du deltar!

Geir Axelsen
administrerende direktør

Bengt Oscar Lagerstrøm
seksjonssjef

Hovedutsending gammelt panel – brev i Altinn**Vi trenger svarene dine i Velgerundersøkelsen 2023**

Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomfører nå en undersøkelse om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023, og du er trukket ut til å delta. I undersøkelsen ønsker vi å få informasjon om politisk interesse, stemmegivning og holdninger til ulike politiske spørsmål.

Følg lenken for å svare på undersøkelsen: <https://svar.ssb.no/velger>

Lenken logger deg automatisk inn. Hvis du blir bedt om å logge inn, skriv inn:

Bruker-ID: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Svarene dine er viktige

Du er én av 18 600 stemmeberettigede personer som er trukket tilfeldig fra Folkeregisteret til å delta i undersøkelsen. En del av de som er trukket ut, var trukket ut til en tilsvarende undersøkelse i 2019. Det er frivillig å delta, men svarene dine vil bidra til å sikre gode og pålitelige resultater om lokalvalg i Norge.

Du finner mer informasjon på: <https://www.ssb.no/velger-svar>

Opplysningene dine er sikre hos oss

- Svarene dine bruker vi kun til å utarbeide statistikk og analyser, og vi offentliggjør aldri enkelt svar.
- Du kan når som helst trekke deg og be om at svarene dine blir slettet, frem til 2025. Dette gjør du ved å ringe eller sende oss en e-post.
- For at spørreskjemaet skal være så kort som mulig, benytter vi opplysninger om deg og din husstand fra offentlige registre, i perioden 2023–2025. I tillegg til opplysninger fra Folkeregisteret gjelder det opplysninger om utdanning som SSB årlig henter inn fra skoler, fylker og Lånekassen, opplysninger om arbeid, inntekt, formue, trygder og stønader hentet fra Skatteetaten og Nav, opplysninger om innvandrerbakgrunn fra Folkeregisteret og opplysninger om valgdeltakelse fra kommunenes manntall. Dersom du deltok i velgerundersøkelsen i 2019, vil vi koble svarene dine med det du svarte i 2019.
- Etter at datainnsamlingen er avsluttet, vil alle navn og adresser og fødselsnummer fjernes. Fødselsnummeret vil bli erstattet med et kodenummer. Innen 2025 vil også kodenummeret slettes. Institutt for Samfunnsforskning (ISF) vil bare motta avidentifiserte resultater. Det avidentifiserte datamaterialet vil bli oppbevart av SSB og ISF, slik at det er mulig for samfunnsforskere å kunne gjøre sammenligninger med senere valgundersøkelser.

Kontakt oss på

- e-post: svaer@ssb.no
- telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09–21 mandag til torsdag og kl. 09–15 fredag.

Tusen takk for at du deltar!

Geir Axelsen
administrerende direktør

Bengt Oscar Lagerstrøm
seksjonssjef

Vedlegg B: SMS tekster

Hovedutsending Altinn

Til <<navn>>. Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger dine svar i undersøkelsen om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023. En invitasjon med mer informasjon om undersøkelsen og hvordan du svarer, er sendt til deg via www.altinn.no. Du kan også svare ved å følge lenken: <<lenke>>. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svaer@ssb.no. Vennlig hilsen SSB

Hovedutsending Brev

Til <<navn>>. Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger dine svar i undersøkelsen om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023. En invitasjon med informasjon om undersøkelsen og hvordan du svarer, er sendt til deg per post. Du kan også svare ved å følge lenken: <<lenke>>. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svaer@ssb.no. Vennlig hilsen SSB

Påminnelse 1

Hei! Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger fremdeles svarene dine i undersøkelsen om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023. Du kan svare ved å følge lenken: <<lenke>>. Ta gjerne kontakt med oss på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svaer@ssb.no. Vennlig hilsen SSB

Påminnelse 2

Hei! Mange har allerede svart på undersøkelsen om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023, men vi trenger også dine svar for å lage god statistikk. Du kan svare på undersøkelsen ved å følge lenken: <<lenke>>. Ta gjerne kontakt med oss på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svaer@ssb.no. Vennlig hilsen Statistisk sentralbyrå

Påminnelse 3 (alder 17–29)

Hei! Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger svar fra akkurat deg som er ung i undersøkelsen om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023. Du representerer en viktig aldersgruppe, og det er viktig at dine meninger blir hørt. Du kan svare på undersøkelsen ved å følge lenken: <<lenke>>. Ta gjerne kontakt med oss på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svaer@ssb.no. Vennlig hilsen SSB

Påminnelse 3 (alder 30–45)

Hei! Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger svar fra akkurat deg som er mellom 30 og 45 i undersøkelsen om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023. Du representerer en viktig aldersgruppe, og det er viktig at dine meninger blir hørt. Du kan svare på undersøkelsen ved å følge lenken: <<lenke>>. Ta gjerne kontakt med oss på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svaer@ssb.no. Vennlig hilsen SSB

Påminnelse 3 (alder 46 og eldre)

Hei! Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger fortsatt svar fra deg i undersøkelsen om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023. Du deltar ved å følge lenken: <<lenke>>. Ta gjerne kontakt med oss på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svaer@ssb.no. Vennlig hilsen SSB

Påminnelse 4 (personer under 46 år)

Hei! Undersøkelsen om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023 er snart over, men vi trenger flere svar fra personer i din alder. Vi tillater oss derfor å sende deg en siste påminnelse. For å svare følger du lenken: <<lenke>>. Ta gjerne kontakt med oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no ved spørsmål. Vennlig hilsen Statistisk sentralbyrå

Påminnelse 4 (alder 46 og eldre)

Hei! Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger fortsatt flere svar i undersøkelsen om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023. Vi tillater oss derfor å sende deg en siste påminnelse. For å svare følger du lenken: <<lenke >>. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svar@ssb.no. Vennlig hilsen SSB

SMS påbegynte1

Hei! Vi setter stor pris på at du har begynt å svare på undersøkelsen om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023. Vi håper du vil ta deg tid til å fullføre undersøkelsen ved å følge lenken: <<lenke>>. Ta gjerne kontakt med oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no ved spørsmål. Vennlig hilsen Statistisk sentralbyrå

SMS påbegynte2

Hei! Du har begynt å svare på undersøkelsen om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023. Vi trenger svarene dine for å lage god og pålitelig statistikk, og vi ber deg om å fullføre undersøkelsen: <<lenke >>. Ta gjerne kontakt med oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no ved spørsmål. Vennlig hilsen Statistisk sentralbyrå

SMS påbegynte 3 (personer under 46 år)

Hei! Undersøkelsen om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023 er snart over, men vi trenger flere svar fra personer i din alder. Du representerer en viktig aldersgruppe, og det er viktig at dine meninger blir hørt. Vi tillater oss derfor å sende deg en siste påminnelse. For å svare følger du lenken: <<lenke>>. Ta gjerne kontakt med oss på 62 88 56 08 eller svar@ssb.no ved spørsmål. Vennlig hilsen Statistisk sentralbyrå

SMS påbegynte 3 (alder 46 og eldre)

Hei! Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger fortsatt flere svar i undersøkelsen om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023. Vi tillater oss derfor å sende deg en siste påminnelse. For å svare følger du lenken: <<lenke>>. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller send spørsmål til svar@ssb.no. Vennlig hilsen SSB

Vedlegg C: Spørreskjema bokmål

Velgerundersøkelsen 2023

«Vet ikke» og «vil ikke svare» skal som hovedregel være skjult, men komme opp dersom respondenten forsøker å trykke seg videre uten å svare. De får automatisk enten verdien 8,9 eller 98,99.

Start undersøkelsen (knapp)

Dette spørreskjemaet handler om kommunestyre- og fylkestingsvalget 2023. Du vil blant annet få spørsmål om politisk interesse, stemmegivning, tillit til offentlige aktører, og holdninger til ulike politiske saker. Det finnes ingen riktige eller gale svar, så velg de svarene du føler passer best for deg. Undersøkelsen tar omtrent 15 minutter.

Ved å svare på skjemaet, samtykker du til at opplysningene kan brukes til å lage statistikk i tråd med gjeldende personvernregler.

Personvernregler: Svarene du gir skal bare benyttes til å lage statistikk og i forskning. Svar som kan identifisere enkeltpersoner vil aldri bli offentliggjort.

Undersøkelsen er frivillig, og du kan når som helst trekke deg og be om at svarene dine blir slettet, frem til 2028. Dette gjør du ved å ringe svartjenesten vår på 62 88 56 08 eller sende en e-post til svar@ssb.no.

Filter: nytt panel

For at spørreskjema skal være så kort som mulig, benytter vi opplysninger om deg og din husstand fra offentlige registre, i perioden 2023–2028. I tillegg til opplysninger fra Folkeregisteret, gjelder det opplysninger om utdanning som SSB årlig henter inn fra skoler, fylker og Lånekassen, opplysninger om arbeid, inntekt, formue, trygder og stønader hentet fra Skatteetaten og Nav, opplysninger om innvandrerbakgrunn fra Folkeregisteret og opplysninger om valgdeltakelse fra kommunenes manntall. Etter at datainnsamlingen er avsluttet, vil alle navn og adresser og fødselsnummer fjernes. Fødselsnummeret vil bli erstattet med et kodenummer. Fordi vi ønsker å kontakte deg igjen på et senere tidspunkt vil vi oppbevare fødselsnummeret ditt, men helt atskilt fra svarene du har gitt. Innen 2028 vil også kodenummer og fødselsnummer slettes. Institutt for samfunnsforskning (ISF) vil bare motta avidentifiserte resultater. Det avidentifiserte datamaterialet vil bli oppbevart av SSB og forskerne ved ISF slik at det er mulig for samfunnsforskere å kunne gjøre sammenligninger med senere valgundersøkelser.

Filter: gammelt panel

For at spørreskjema skal være så kort som mulig, benytter vi opplysninger om deg og din husstand fra offentlige registre, i perioden 2023–2025. I tillegg til opplysninger fra Folkeregisteret, gjelder det opplysninger om utdanning som SSB årlig henter inn fra skoler, fylker og Lånekassen, opplysninger om arbeid, inntekt, formue, trygder og stønader hentet fra Skatteetaten og Nav, opplysninger om innvandrerbakgrunn fra Folkeregisteret og opplysninger om valgdeltakelse fra kommunenes manntall. For de som deltok i Velgerundersøkelsen i 2019 vil vi koble svarene dine med det du svarte i 2019. Etter at datainnsamlingen er avsluttet, vil alle navn og adresser og fødselsnummer fjernes. Fødselsnummeret vil bli erstattet med et kodenummer. Innen 2025 vil også kodenummer og fødselsnummer slettes. Institutt for samfunnsforskning (ISF) vil bare motta avidentifiserte resultater.

Det avidentifiserte datamaterialet vil bli oppbevart av SSB og forskerne ved ISF slik at det er mulig for samfunnsforskere å kunne gjøre sammenligninger med senere valgundersøkelser.

Int_1. Hvor interessert er du i norsk politikk og samfunnsdebatt?

- 1: Svært interessert
- 2: Ganske interessert
- 3: Noe interessert
- 4: Lite interessert
- 5: Ikke interessert

Int_2. Hvor ofte pratet du om valget med familie, venner, bekjente eller kolleger i løpet av valgkampen?

- 1: Daglig
- 2: Noen ganger i uken
- 3: Noen ganger i måneden
- 4: Mer sjelden
- 5: Aldri

Int_3. Hvor stor betydning har det for deg personlig hvilket parti eller hvilke partier som har flertall i kommunestyret?

- 1: Svært stor betydning
- 2: Stor betydning
- 3: Viss betydning
- 4: Liten betydning
- 5: Ingen betydning

Stemt_1. Stemte du ved kommunestyrevalget i år?

- 1: Ja
- 2: Nei > IkkeStemt_1

Stemt_2. Hvilke saker var viktigst for din stemmegivning i kommunestyrevalget?

- 1: Sak 1 nevnt
- 2: Sak 2 nevnt

Stemt_3. Hvilket parti eller liste stemte du på i kommunestyrevalget?

- 1: Rødt
- 2: Sosialistisk Venstreparti (SV)
- 3: Arbeiderpartiet (Ap)
- 4: Senterpartiet (Sp)
- 5: Miljøpartiet de Grønne (MDG)
- 6: Kristelig Folkeparti (KrF)
- 7: Venstre
- 8: Høyre
- 9: Fremskrittspartiet (Frp)
- 10: Folkets parti
- 11: Industri- og næringspartiet (INP)
- 12: Fellesliste vennligst spesifiser
- 13: Annen liste, vennligst spesifiser

Stemt_4. Ga du personstemme til en eller flere kandidater på listen som du stemte på ved kommunestyrevalget, såkalt kumulering?

- 1: Ja

2: Nei

Stemt_5. **Førte du opp kandidater fra andre partiers lister, såkalte slengerstemmer?**

1: Ja

2: Nei

IkkeStemt_1. **Det kan være mange grunner til at folk ikke stemmer ved et kommunestyrevalg. Hvor viktig eller uviktig var følgende grunner til at du ikke stemte?**

- a. Forskjellene mellom partiene er for små
- b. Det er ingen viktige lokale saker jeg brenner for
- c. Jeg kjenner for lite til hva partiene står for
- d. Jeg har ikke tillit til politikerne her i kommunen
- e. Jeg hadde ikke tid og anledning
- f. Jeg er fornøyd med tingene slik de er
- g. Sykdom eller uførhet (egen eller i familien)
- h. Var usikker på om jeg hadde stemmerett
- i. Var usikker på hvor eller hvordan jeg kan stemme
- j. Jeg føler ikke at min stemme betyr noe

1: Ikke viktig i det hele tatt

2: Litt viktig

3: Noe viktig

4: Ganske viktig

5: Svært viktig

Stilles til alle som ikke bor i Oslo

Fylke_1. **Stemte du ved fylkestingsvalget i år?**

1: Ja

2: Nei > Kvalg19_1

Fylke_2. **Hvilket parti eller liste stemte du på i fylkestingsvalget?**

1: Rødt

2: Sosialistisk Venstreparti (SV)

3: Arbeiderpartiet (Ap)

4: Senterpartiet (Sp)

5: Miljøpartiet de Grønne (MDG)

6: Kristelig Folkeparti (KrF)

7: Venstre

8: Høyre

9: Fremskrittspartiet (Frp)

10: Folkets parti

11: Industri- og næringspartiet (INP)

12: Nordkalottfolket

13: Samelista

14: Fellesliste, vennligst spesifiser

15: Annen liste, vennligst spesifiser

Stilles kun til dem som bor i Oslo

Oslo_1. **Stemte du ved bydelsvalget i år?**

1: Ja

2: Nei > Kvalg19_1

Oslo_2. Hvilket parti eller liste stemte du på i bydelsvalget i år?

- 1: Rødt
- 2: Sosialistisk Venstreparti (SV)
- 3: Arbeiderpartiet (Ap)
- 4: Senterpartiet (Sp)
- 5: Miljøpartiet de Grønne (MDG)
- 6: Kristelig Folkeparti (KrF)
- 7: Venstre
- 8: Høyre
- 9: Fremskrittspartiet (Frp)
- 10: Folkets parti
- 11: Industri- og næringspartiet (INP)
- 12: Fellesliste, vennligst spesifiser
- 13: Annen liste, vennligst spesifiser

Stilles kun til dem som hadde stemmerett i 2019

Kvalg19_1. Stemte du ved det forrige kommunevalget i 2019?

- 1: Ja
- 2: Nei > Stvalg_1

Kvalg19_2. Hvilket parti eller liste stemte du på i kommunestyrevalget 2019?

- 1: Rødt
- 2: Sosialistisk Venstreparti (SV)
- 3: Arbeiderpartiet (Ap)
- 4: Senterpartiet (Sp)
- 5: Miljøpartiet de Grønne (MDG)
- 6: Kristelig Folkeparti (KrF)
- 7: Venstre
- 8: Høyre
- 9: Fremskrittspartiet (Frp)
- 10: Fellesliste, vennligst spesifiser
- 11: Folkeaksjonen Nei til mer bompenger (FNB)
- 12: Annen liste, vennligst spesifiser
- 97: Husker ikke

Filter kun til dem med stemmerett i 2021

Stvalg_1. Stemte du ved stortingsvalget i 2021?

- 1: Ja
- 2: Nei > Holdn_1.

Stvalg_2. Hvilket parti eller liste stemte du på i stortingsvalget 2021?

- 1: Rødt
- 2: Sosialistisk Venstreparti (SV)
- 3: Arbeiderpartiet (Ap)
- 4: Senterpartiet (Sp)
- 5: Miljøpartiet de Grønne (MDG)
- 6: Kristelig Folkeparti (KrF)
- 7: Venstre
- 8: Høyre
- 9: Fremskrittspartiet (Frp)
- 13: Annen liste eller parti, vennligst spesifiser

Stilles til alle

Holdn_1. **Vi kommer nå til en del meninger som folk gjerne gir uttrykk for. For hvert utsagn, marker om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig.**

- a. For å oppmuntre innsatsviljen til den enkelte, bør vi godta større lønnsforskjeller enn i dag.
- b. Det er viktigere å bygge ut offentlige tjenester enn å sette ned skatten.
- c. Innvandrere bør tilpasse seg norske skikker og tradisjoner.
- d. Ordningen med kontantstøtte bør fjernes.
- e. Vi bør satse på et samfunn med mer internasjonal orientering og med mindre vekt på grenser mellom folk og land.
- f. Skeive (lesbiske, homofile, bifile, transpersoner) bør ha frihet til å kunne leve som de selv ønsker.

- 1: Helt enig
- 2: Nokså enig
- 3: Både og
- 4: Nokså uenig
- 5: Helt uenig
- 6: Vet ikke

Holdn_2. **Myndighetene iverksetter mange tiltak for å skape likestilling mellom kvinner og menn. Synes du at likestilling bør føres enda lenger, er den ført langt nok eller er den ført for langt?**

- 1: Bør føres lenger
- 2: Ført langt nok
- 3: Ført for langt
- 4: Ingen mening

Holdn_3. **Hvilken av disse standpunktene om adgang til abort stemmer best med din egen mening?**

- 1: Abort bør aldri tillates.
- 2: Abort bør tillates bare hvis kvinnens liv eller helse er i fare.
- 3: Abort bør tillates hvis kvinnen på grunn av personlige forhold har meget vanskelig for å ta seg av et barn.
- 4: Abort bør være opp til den enkelte kvinne. Selvbestemt abort.

Holdn_4 **Nå til noen politikkområder:**

a. Natur og miljøvern: Hvor vil du plassere deg på en skala fra 0 til 10, der 0 betyr at miljøvern ikke bør føres så langt at det går utover vår levestandard, mens 10 betyr at vi bør satse mye mer på miljøvern, selv om det medfører betydelige lavere levestandard for alle, inkludert deg selv?

Skala: 0 - 10

b. Innvandringspolitikk: Hvor vil du plassere deg på en skala fra 0 til 10, der 0 betyr at vi bør gjøre det lettere for innvandrere å få adgang til Norge, mens 10 betyr at antall innvandrere til Norge bør begrenses enda sterkere enn i dag?

Skala: 0 - 10

c. Distriktspolitikk: Hvor vil du plassere deg selv på en skala fra 0 til 10, der 0 betyr at sentrale myndigheter tar for lite hensyn til distrikts-Norge, mens 10 betyr at sentrale myndigheter tar for mye hensyn til distrikts-Norge?

Skala: 0 – 10

Aktiv_1. **Har du i løpet av de siste 12 måneder gjort frivillig innsats for noen organisasjoner eller foreninger?**

- 1: Ja
- 2: Nei

Aktiv_2. Har du noen gang i løpet av de siste fire årene gjort følgende for å påvirke en beslutning i kommunen der du bor?:

Flere svar mulig

- 1: Skrevet under på opprop eller underskriftskampanje? (inkludert internett)
- 2: Deltatt i aksjon, protestmøte, demonstrasjon?
- 3: Tatt kontakt med en lokal politiker?
- 4: Sendt skriftlig uttalelse om en kommunal sak til kommunen
- 5: Har ikke gjort noe av dette

Medie_1: I løpet av den siste uken før valget, hvor ofte så, hørte eller leste du politiske nyhetssaker?

- 1: Flere ganger om dagen
- 2: Hver dag
- 3: Noen av dagene
- 4: En av dagene
- 5: Ingen av dagene

Medie_2: Hvor viktig kilde til informasjon, om kommunestyret- og fylkestingsvalget 2023, var følgende informasjonskanaler for deg?

- a. Valgkampsendinger i radio og tv (NRK, TV2 osv.)
- b. Nyhetssendinger i Radio og TV (NRK, TV2 osv.)
- c. Riksdekkende aviser eller nyhetsmedier på nett eller papir (VG, Aftenposten, Dagbladet, NRK osv.)
- d. Lokale medier
- e. Alternative nyhetskanaler og nettressurser
- f. Facebook og Facebook grupper
- g. Andre sosiale medier som Twitter/X, Tik Tok, Instagram, Reditt
- h. Valgomater
- i. Informasjon og kommunikasjon fra de politiske partiene (personlig kommunikasjon, valgkampboder, sosiale medier, nett osv.)
- j. Valginformasjon fra offentlige myndigheter som Valgdirektoratet eller Kommunen

- 1: Ikke viktig
- 2: Litt viktig
- 3: Noe viktig
- 4: Ganske viktig
- 5: Svært viktig

Tillit_1. I hvilken grad stoler du på mennesker du ikke kjenner? Oppgi svaret på en skala fra 0-10, der 0 betyr at du ikke stoler på andre i det hele tatt, mens 10 betyr at du stoler fullt og helt på andre.

[0 Stoler ikke på andre i det hele tatt – 10 Stoler fullt og helt på andre]]

Skala: 0 – 10

Tillit_2. Angi hvor stor tillit du har til følgende offentlige institusjoner og aktører på en skala som går fra 0 til 10, der 0 betyr "Ingen tillit" og 10 betyr "Svært stor tillit".

- a. Kommunestyret
- b. Fylkestinget
- c. Stortinget
- d. Domstolene (rettsvesenet)

e. Politiet

Skala: 0 – 10

Tillit_3. I hvilken grad stoler du på at gjennomføringen av kommunestyrevalget i 2023 gikk riktig for seg? Oppgi svaret på en skala fra 0-10, der 0 betyr at du ikke stoler på at valget gikk riktig for seg, mens 10 betyr at du stoler fullt og helt på at valget gikk riktig for seg.

[0 Stoler ikke på at valget gikk riktig for seg i det hele tatt – 10 Stoler fullt og helt på valget gikk riktig for seg])

Skala: 0 – 10

Tillit_4. I hvilken grad stoler du på nyheter formidlet gjennom tradisjonelle nyhetsmedier, som aviser, TV og Radio? Oppgi svaret på en skala fra 0-10, der 0 betyr at du ikke stoler på det i det hele tatt, mens 10 betyr at du stoler fullt og helt på at det.

[0 Stoler ikke på det i det i det hele tatt – 10 Stoler fullt og helt på det])

Skala: 0 – 10

Tillit_5. I hvilken grad stoler du på nyheter formidlet gjennom sosiale medier, som Facebook, Twitter/X og Instagram? Oppgi svaret på en skala fra 0-10, der 0 betyr at du ikke stoler på det i det hele tatt, mens 10 betyr at du stoler fullt og helt på at det.

[0 Stoler ikke på det i det i det hele tatt – 10 Stoler fullt og helt på det])

Skala: 0 – 10

Repr_1: Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

- a. Det er viktig at fordelingen av menn og kvinner i kommunestyret stort sett er den samme som blant velgerne.
- b. Det er viktig at aldersfordelingen i kommunestyret stort sett er den samme som blant velgerne.
- c. Det er viktig at kommunepolitikernes etniske bakgrunn ligner fordelingen blant velgerne.
- d. Det er viktig at kommunepolitikernes sosiale bakgrunn, som utdanning, yrke og inntekt, stort sett er den samme som blant velgerne.

- 1: Helt enig
- 2: Nokså enig
- 3: Hverken enig eller uenig
- 4: Nokså uenig
- 5: Helt uenig

Repr_2. Folk kan oppleve ulike grader av tilknytning til forskjellige geografiske områder. Hvor vil du plassere deg selv på en skala fra 1 til 5, der 1 står for «ingen tilknytning» og 5 står for «svært sterk tilknytning» til følgende områder?

- 1: det nabolaget eller bydelen der du bor
- 2: kommunen eller byen der du bor
- 3: fylket der du bor
- 4: landsdelen der du bor
- 5: Norge som helhet
- 6: annet land enn Norge

Medb_1. Noen mener det er en borgerplikt å stemme ved valg, andre mener at man bare bør stemme når valget oppleves som viktig for en selv. Hvilket av disse standpunktene er du mest enig i?

- 1: Det er en borgerplikt å stemme ved valg
- 2: Man bør bare stemme når valget er viktig for en selv

Medb_2. Hvor fornøyd er du med måten demokratiet virker på i Norge?

- 1: Svært fornøyd
- 2: Ganske fornøyd
- 3: Ikke særlig fornøyd
- 4: Ikke fornøyd i det hele tatt

Medb_3. Hvor enig eller uenig er du i følgende påstander?

- a. Jeg føler at jeg forstår de viktigste politiske sakene i Norge
- b. Demokrati er alltid og under alle omstendigheter å foretrekke foran alle andre styreformer

- 1: Helt enig
- 2: Nokså enig
- 3: Verken enig eller uenig
- 4: Nokså uenig
- 5: Helt uenig

Medb_4. I hvilken grad vil du si at det politiske systemet i Norge gir folk som deg innflytelse på det myndighetene gjør?

[0 Ikke i det hele tatt – 10 I svært stor grad]

Skala: 0 – 10

Sos_1. Omtrent hvor ofte har du sosial omgang med venner, slektninger eller arbeidskollegaer? Ta bare med fysiske møter.

- 1: Daglig
- 2: Ukentlig
- 3: Flere ganger i måneden
- 4: En gang i måneden
- 5: Minst en gang i året
- 6: Sjeldnere eller aldri

Sos_2. Omtrent hvor ofte har du kontakt med venner, slektninger eller arbeidskollegaer, via telefon, sosiale medier eller lignende?

- 1: Daglig
- 2: Ukentlig
- 3: Flere ganger i måneden
- 4: En gang i måneden
- 5: Minst en gang i året
- 6: Sjeldnere eller aldri

Sos_3. Hvordan vurderer du din helse alt i alt?

- 1: Svært god
- 2: God
- 3: Verken god eller dårlig
- 4: Dårlig
- 5: Svært dårlig

Sos_4a. I et samfunn kan grupper føle at de blir behandlet dårligere enn andre, kanskje på grunn av kjønn, alder, hudfarge, seksuell legning eller andre grunner. Vil du si at du er medlem av en gruppe som blir behandlet dårligere enn andre her i landet?

- 1: Ja
- 2: Nei > Sos4bPro

Sos 4b. **Har du i løpet av de siste 12 måneder opplevd å bli behandlet dårligere enn andre på grunn av:**

Flere svar mulig.

- 1: Alder
- 2: Kjønn
- 3: Helseproblemer, sykdom, skade
- 4: Funksjonsnedsettelse
- 5: Etnisk bakgrunn/nasjonal opprinnelse
- 6: Hudfarge
- 7: Religion/livssyn
- 8: Politiske holdninger
- 9: Seksuell identitet
- 10: Stedet du kommer fra i Norge
- 11: Sosial bakgrunn
- 12: Annen grunn, spesifiser

Filter, stilles ikke til innvandringskategori A (kun til B,C,E,F,G)

ISP_1. **Hvor interessert er du i politikk og samfunnsdebatt i andre land enn Norge, som du har et forhold til, for eksempel foreldres opprinnelsesland eller ditt eget opprinnelsesland?**

- 1: Svært interessert
- 2: Ganske interessert
- 3: Noe interessert
- 4: Lite interessert
- 5: Ikke interessert
- 6: Har ikke noe forhold til andre land enn Norge

ISP_2: **Har du stemmerett i andre land enn Norge?**

- 1: Ja
- 2: Nei

Hvis ISP_2=ja

ISP_3: **Stemte du ved det siste valget i dette landet?**

- 1: Ja
- 2: Nei

Stilles kun til innvandringskategori B²

ISP_4. **I hvilken grad føler du deg integrert i det norske samfunnet?**

- 1: Ikke i det hele tatt
- 2: I liten grad
- 3: I noen grad
- 4: I stor grad

ISP_5. **Hva synes du om dine egne norskferdigheter når det gjelder å forstå nyheter i aviser, radio og tv?**

- 1: Svært dårlige
- 2: Ganske dårlige
- 3: Middels
- 4: Ganske gode
- 5: Svært gode

² B: innvandrere (stilles altså ikke til norskfødte med innvandrerforeldre (C))

ISP_6. Hvor mange gode venner med norsk bakgrunn har du?

- 1: Ingen
- 2: En
- 3: To
- 4: Tre eller flere

ISP_7. Tror du at du kommer til å bo i Norge om resten av livet?

- 1: Nei, helt sikkert ikke
- 2: Nei, tror ikke det
- 3: Vet ikke
- 4: Ja, tror det
- 5: Ja, helt sikkert

Stilles til alle

Bak_1. Er du medlem av noen av de følgende type organisasjoner?

- 1: En fagforening eller arbeidstakerorganisasjon > Bak_2
- 2: Organisasjon for arbeidsgiver eller annen yrkessammenslutning > Bak_2
- 3: Et politisk parti
- 4: Et idrettslag eller en idrettsforening
- 5: En innvandrers- eller flyktningeforening
- 6: En menighet eller religiøs forening
- 7: Ingen av organisasjonene over

Hvis ja (krysset av) Bak_1a eller Bak_1b

Bak_2. Hvilken hovedsammenslutning tilhører organisasjonen?

- 1: Landsorganisasjonen (LO/fagbevegelsen)
- 2: Yrkesorganisasjonenes sentralforbund (YS)
- 3: Hovedorganisasjonen for universitets- og høyskoleutdannede (Unio)
- 4: Akademikerne
- 5: Norges Bondelag
- 6: Norsk bonde- og småbrukarlag
- 7: Norges Fiskarlag
- 8: Næringslivets hovedorganisasjon (NHO)
- 9: Virke
- 10: Andre, spesifiser:

Bak_3. Hvilket trossamfunn eller livssynssamfunn tilhører du?

- 1: Den norske kirke/statskirke
- 2: Den romersk-katolske kirke
- 3: Den ortodokse kirke
- 4: En annen kristen menighet, frikirke
- 5: Et islamsk trossamfunn
- 6: Det mosaiske trossamfunn
- 7: Buddhismen
- 8: Hinduismen
- 9: Sikhismen
- 10: Annet trossamfunn
- 11: Human-etisk forbund
- 12: Ateistene
- 13: Annet livssynssamfunn
- 14: Ingen tros- eller livssynssamfunn

Filter: Bare hvis Bak_3 <= 10

Bak_4. Hvis du ser bort fra spesielle anledninger som bryllup og begravelser, hvor ofte deltar du i religiøse møter som gudstjeneste, messe, fredagsbønn eller tilsvarende?

- 1: Hver dag
- 2: Mer enn en gang i uken
- 3: En gang uken
- 4: Minst en gang i måneden
- 5: Bare på spesielle helligdager
- 6: Sjeldnere
- 7: Aldri

Bak_5. Hvilken beskrivelse passer best for deg? Er du:

- 1: I lønnet arbeid/yrkesaktiv
- 2: Student eller skoleelev
- 3: Alderspensjonist eller førtidspensjonist
- 4: Uføretrygdet
- 5: Hjemmeværende, passer barn eller andre personer
- 6: Arbeidsledig
- 7: Vernepliktig
- 8: Annet, spesifiser:

Bak_6. Hvor mange personer bor det totalt i din husholdning?

Tall

[Advarsel kommer opp dersom IO skriver inn mer enn 15]

Vedlegg D: Spørreskjema nynorsk

Velgerundersøkinga 2023

«Veit ikkje» og «ønskjer ikkje svare» skal som hovudregel vere skjulte, men dei kjem opp dersom respondenten forsøker å trykke seg vidare utan å svare. Dei får automatisk enten verdiane 8, 9 eller 98, 99

Start undersøkinga (knapp)

Dette spørjeskjemaet handlar om Kommunestyre- og Fylkestingsvalet 2023. Du vil mellom anna få spørsmål om politisk interesse, stemmegiving, tillit til offentlege aktørar, og haldningar til ulike politiske saker. Det finst ingen rette eller galne svar, så vel dei svara du kjenner passar best for deg. Det tek omtrent 20 minutt å svare på undersøkinga.

Når du svarer på skjemaet, gjev du samtykke til at opplysingane kan brukast til å lage statistikk i tråd med gjeldande personvernreglar.

Personvernreglar: Svara du gjev, brukast kun til å lage statistikk og i forskning. Svar som kan identifisere enkeltpersonar, blir aldri offentleggjorde.

Undersøkinga er frivillig, og du kan når som helst trekkje deg og be om at opplysingane om deg blir sletta, fram til 2028. Dette gjer du ved å ringje svartenesta vår på 62 88 56 08 eller sende ein e-post til svar@ssb.no.

Filter: nytt panel

For at spørjeskjemaet skal vere så kort som mogleg, hentar me opplysningar om deg og husstanden din frå offentlege register, i perioden 2023–2028. I tillegg til opplysingar frå Folkeregisteret, gjeld det opplysingar om utdanning som SSB årleg hentar inn frå skular, fylke og lånekassa, opplysingar om arbeid, inntekt, formue, trygder og stønader henta frå skatteetaten og NAV, opplysingar om innvandrarbakgrunn frå Folkeregisteret og opplysingar om valdeltaking frå kommunane sine manntal. Etter at datainnsamlinga er avslutta, vil alle namn og adressar og fødselsnummer fjernast. Fødselsnummeret vil bli erstatta med eit kodennummer. Innan 2028 vil også kodennummer og fødselsnummer slettast. Institutt for samfunnsforskning (ISF) vil berre få aidentifiserte resultat. Det aidentifiserte datamaterialet vil bli oppbevart av SSB og forskarane ved ISF slik at det er mogeleg for samfunnsforskarar å kunne gjere samanlikningar med seinare

Filter: gammelt panel

For at spørjeskjemaet skal vere så kort som mogleg, hentar me opplysningar om deg og husstanden din frå offentlege register, i perioden 2023–2025. I tillegg til opplysingar frå Folkeregisteret, gjeld det opplysingar om utdanning som SSB årleg hentar inn frå skular, fylke og lånekassa, opplysingar om arbeid, inntekt, formue, trygder og stønader henta frå skatteetaten og NAV, opplysingar om innvandrarbakgrunn frå Folkeregisteret og opplysingar om valdeltaking frå kommunane sine manntal. For dei som deltok i veljarundersøkinga i 2019 vil me kopla svara dine med det du svarte i 2019. Etter at datainnsamlinga er avslutta, vil alle namn og adressar og fødselsnummer fjernast. Fødselsnummeret vil bli erstatta med eit kodennummer. Innan 2025 vil også kodennummer og fødselsnummer slettast. Institutt for samfunnsforskning (ISF) vil berre få aidentifiserte resultat. Det aidentifiserte datamaterialet vil bli oppbevart av SSB og forskarane ved ISF slik at det er mogeleg for samfunnsforskarar å kunne gjere samanlikningar med seinare valundersøkingar.

Int_1. Kor interessert er du i norsk politikk og samfunnsdebatt?

- 1: Svært interessert
- 2: Ganske interessert
- 3: Noko interessert
- 4: Lite interessert
- 5: Ikkje interessert

Int_2. Kor ofte prata du om valet med familie, venner, kjenningar eller arbeidskameratar i løpet av valkampen?

- 1: Dagleg
- 2: Nokon gonger i veka
- 3: Nokon gonger i månaden
- 4: Meir sjeldan
- 5: Aldri

Int_3. Kor stor betydning har det for deg personleg kva parti som har fleirtal i kommunestyra?

- 1: Svært stor betydning
- 2: Stor betydning
- 3: Viss betydning
- 4: Liten betydning
- 5: Ingen betydning

Stemt_1. Stemde du ved kommunestyrevalet i år?

- 1: Ja
- 2: Nei > IkkeStemt_1

Stemt_2. Kva saker var viktigast for stemmegjevinga di i kommunestyrevalet?

- 1: Sak 1 nemnde
- 2: Sak 2 nemnde

Stemt_3. Kva parti eller liste stemde du på i kommunestyrevalet?

- 1: Raudt
- 2: Sosialistisk Venstreparti (SV)
- 3: Arbeidarpartiet (Ap)
- 4: Senterpartiet (Sp)
- 5: Miljøpartiet dei Grøne (MdG)
- 6: Kristeleg Folkeparti (KrF)
- 7: Venstre
- 8: Høgre
- 9: Framstegspartiet (FrP)
- 10: Folkets parti
- 11: Industri- og Næringspartiet (INP)
- 12: Fellesliste, ver vennleg og spesifiser
- 13: Anna liste, ver vennleg og spesifiser

Stemt_4. Gav du personstemme til ein eller fleire kandidatar på lista som du stemde på ved kommunestyrevalet, såkalla kumulering?

- 1: Ja
- 2: Nei

Stemt_5. Førte du opp kandidatar frå andre partis lister, såkalla slengjarstemmer?

- 1: Ja
- 2: Nei

IkkeStemt_1. Det kan vere mange grunnar til at folk ikkje stemmer ved eit kommunestyreval. Kor viktig eller uviktig var følgjande grunnar til at du ikkje stemde?

- a. Forskjellane mellom partia er for små
- b. Det er ingen viktige lokale saker eg brenn for
- c. Eg kjenner for lite til kva partia står for
- d. Eg har ikkje tillit til politikarane her i kommunen.
- e. Eg hadde ikkje tid og anledning
- f. Eg er nøgd med tinga slik dei er
- g. Sjukdom eller uførleik (eigen eller i familien)
- h. Var usikker på om eg hadde stemmerett
- i. Var usikker på kvar eller korleis eg kan stemme
- j. Eg føler ikkje at stemma mi betyr noko

- 1: Ikkje viktig i det heile tatt
- 2: Litt viktig
- 3: Noko viktig
- 4: Ganske viktig
- 5: Svært viktig

Blir stilt til alle som ikkje bur i Oslo

Fylke_1. Stemde du ved fylkestingsvalet i år?

- 1: Ja
- 2: Nei > Kvalg19_1

Fylke_2. Kva parti eller liste stemde du på i fylkestingsvalet?

- 1: Raudt
- 2: Sosialistisk Venstreparti (SV)
- 3: Arbeidarpartiet (Ap)
- 4: Senterpartiet (Sp)
- 5: Miljøpartiet dei Grøne (MdG)
- 6: Kristeleg Folkeparti (KrF)
- 7: Venstre
- 8: Høgre
- 9: Framstegspartiet (FrP)
- 10: Folkets parti
- 11: Industri- og Næringspartiet (INP)
- 12: Nordkalottfolket
- 13: Samelista
- 14: Fellesliste, ver vennleg og spesifiser
- 15: Anna liste, ver vennleg og spesifiser

Blir berre stilt til dei som bur i Oslo

Oslo_1. Stemde du ved bydelsvalet i år?

- 1: Ja
- 2: Nei > Kvalg19_1

Oslo_2. Kva parti eller liste stemde du på i bydelsvalet i år?

- 1: Raudt
- 2: Sosialistisk Venstreparti (SV)

- 3: Arbeidarpartiet (Ap)
- 4: Senterpartiet (Sp)
- 5: Miljøpartiet dei Grøne (MdG)
- 6: Kristeleg Folkeparti (KrF)
- 7: Venstre
- 8: Høgre
- 9: Framstegspartiet (FrP)
- 10: Folkets parti
- 11: Industri- og Næringspartiet (INP)
- 12: Fellesliste, ver vennleg og spesifiser
- 13: Anna liste, ver vennleg og spesifiser

Blir berre stilt til dei som hadde stemmerett i 2019

Kvalg19_1. **Stemde du ved det førre kommunevalet i 2019?**

- 1: Ja
- 2: Nei > Stvalg_1

Kvalg19_1. **Kva parti eller liste stemte du på i kommunestyrevalet 2019?**

- 1: Raudt
- 2: Sosialistisk Venstreparti (SV)
- 3: Arbeidarpartiet (Ap)
- 4: Senterpartiet (Sp)
- 5: Miljøpartiet dei Grøne (MdG)
- 6: Kristeleg Folkeparti (KrF)
- 7: Venstre
- 8: Høgre
- 9: Framstegspartiet (FrP)
- 10: Fellesliste, ver vennleg og spesifiser
- 11: Folkeaksjonen nei til meir bompengar (FNB)
- 12: Anna liste, ver vennleg og spesifiser
- 97: Husker ikke

Filter berre til dei med stemmerett i 2021

Stvalg_1. **Stemde du ved stortingsvalet i 2021?**

- 1: Ja
- 2: Nei > Holdn_1

Stvalg_2. **Kva parti eller liste stemde du på i stortingsvalet 2021?**

- 1: Raudt
- 2: Sosialistisk Venstreparti (SV)
- 3: Arbeidarpartiet (Ap)
- 4: Senterpartiet (Sp)
- 5: Miljøpartiet dei Grøne (MdG)
- 6: Kristeleg Folkeparti (KrF)
- 7: Venstre
- 8: Høgre
- 9: Framstegspartiet (FrP)
- Anna liste eller parti, ver vennleg og spesifiser

Blir stilt til alle

Holdn_1. **Me kjem no til ein del meiningar som folk gjerne gir uttrykk for. For kvar utsegn, marker om du er heilt samd, nokså samd, nokså usamd eller heilt usamd.**

- a. For å betre innsatsviljen til den enkelte, bør me godta større lønnsforskjellar enn i dag
- b. Det er viktigare å byggje ut offentlege tenester enn å setje ned skatten
- c. Innvandrarar bør tilpasse seg norske skikkar og tradisjonar
- d. Ordninga med kontantstøtte bør fjernast
- e. Vi bør satse på eit samfunn med meir internasjonal orientering og med mindre vekt på grenser mellom folk og land
- f. Skeive (lesbiske, homofile, bifile, transpersonar) bør ha fridom til å kunne leve som dei sjølv ønsker

- 1: Heilt samd
- 2: Nokså samd
- 3: Både og
- 4: Nokså usamd
- 5: Heilt usamd
- 6: Veit ikkje

Holdn_2. **Myndighetene iverkset mange tiltak for å skape likestilling mellom kvinner og menn. Synest du at likestillinga bør førast endå lenger, er ho ført langt nok, eller er ho ført for langt?**

- 1: Bør førast lenger
- 2: Ført langt nok
- 3: Ført for langt
- 4: Inga meining

Holdn_3. **Kva for eit av desse standpunkta om tilgang til abort stemmer best med di eiga meining?**

- 1: Abort bør aldri tillatast
- 2: Abort bør tillatast berre viss livet eller helsa til mora er i fare
- 3: Abort bør tillatast viss mora på grunn av personlege forhold har svært vanskeleg for å ta seg av eit barn
- 4: Abort bør vere opp til kvar enkelt kvinne. Sjølvbestemt abort.

Holdn_4. **No til nokon politikkområde:**

- a. Natur og miljøvern: Kvar vil du plassere deg på ein skala frå 0 til 10, der 0 betyr at miljøvern ikkje bør førast så langt at det går utover levestandarden vår, medan 10 betyr at vi bør satse mykje meir på miljøvern, sjølv om det medfører klart lågare levestandard for alle, inkludert deg sjølv?

Skala: 0 – 10

- b. Innvandringspolitikk: Kvar vil du plassere deg på ein skala frå 0 til 10, der 0 betyr at vi bør gjere det lettare for innvandrarar å få tilgang til Noreg, medan 10 betyr at talet på innvandrarar til Noreg bør avgrensast endå sterkare enn i dag?

Skala: 0 – 10

- c. Distriktspolitikk: Kvar vil du plassere deg sjølv på ein skala frå 0 til 10, der 0 betyr at sentrale myndigheiter tek for lite omsyn til distrikts-Noreg, medan 10 betyr at sentrale myndigheiter tek for mykje omsyn til distrikts-Noreg?

Skala: 0 – 10

Aktiv_1. **Har du dei siste 12 månadene gjort frivillig innsats for nokon organisasjonar eller foreiningar?**

- 1: Ja

2: Nei

Aktiv_2. Har du nokon gong dei siste fire åra gjort følgjande for å påverke ei avgjerd i kommunen der du bur?

Fleire svar mogleg

- 1: Skrive under på opprop eller underskriftskampanje? (inkludert internett)
- 2: Delteke i aksjon, protestmøte, demonstrasjon?
- 3: Teke kontakt med ein lokal politikar?
- 4: Sendt skriftleg fråsegn om ei kommunal sak til kommunen
- 5: Har ikkje gjort noko av dette

Medie_1: I løpet av den siste veka før valet, kor ofte såg, høyrde eller las du politiske nyheitssaker?

- 1: Fleire gonger om dagen
- 2: Kvar dag
- 3: Nokon av dagane
- 4: Ein av dagane
- 5: Ingen av dagane

Medie_2. Kor viktig kjelde til informasjon, om kommunestyret- og fylkestingsvalet 2023, var følgjande informasjonskanalar for deg?

- a. Valkampsendingar i radio og tv (NRK, TV2 osv.)
- b. Nyheitssendingar i radio og TV (NRK, TV2 osv.)
- c. Riksdekkjande aviser eller nyheitsmedium på nett eller papir (VG, Aftenposten, Dagbladet, NRK osv.)
- d. Lokale medium
- e. Alternative nyheitskanalar og nettressursar
- f. Facebook og Facebook grupper
- g. Andre sosiale medium som Twitter, TikTok, Instagram, Reddit
- h. Valomatar.
- i. Informasjon og kommunikasjon frå dei politiske partia (personleg kommunikasjon, valkampbuer, sosiale medium, nett osv.).
- j. Valinformasjon frå offentlege styresmakter som Valdirektoratet eller kommunen.

- 1: Ikkje viktig
- 2: Lite viktig
- 3: Noko viktig
- 4: Ganske viktig
- 5: Svært viktig

Tillit_1. I kva grad stoler du på menneske du ikkje kjenner? Angi svaret på ein skala frå 0-10, der 0 betyr at du ikkje stoler på andre i det heile, medan 10 betyr at du stoler fullt og heilt på andre.

[0 Stoler ikkje på andre i det heile – 10 Stoler fullt og heilt på andre]].

Skala: 0 – 10

Tillit_2. Angi kor stor tillit du har til følgjande offentlege institusjonar og aktørar på ein skala som går frå 0 til 10, der 0 betyr "Ingen tillit" og 10 betyr "Svært stor tillit".

- a. Kommunestyret
- b. Fylkestinget

- c. Stortinget
- d. Domstolane (rettsvesenet)
- e. Politiet

Skala: 0 – 10

Tillit_3. I kva grad stoler du på at gjennomføringa av kommunestyrevalet i 2023 gjekk rett for seg? Angi svaret på ein skala frå 0-10, der 0 betyr at du ikkje stoler på at valet gjekk rett for seg, medan 10 betyr at du stoler fullt og heilt på at valet gjekk rett for seg.

[0 Stoler ikkje på at valet gjekk rett for seg i det heile – 10 Stoler fullt og heilt på valet gjekk rett for seg]]

Skala: 0 – 10

Tillit_4. I kva grad stoler du på nyheiter formidla gjennom tradisjonelle nyheitsmedium, som avisar, TV og Radio? Angi svaret på ein skala frå 0-10, der 0 betyr at du ikkje stoler på det i det heile, medan 10 betyr at du stoler fullt og heilt på at det.

[0 Stoler ikkje på det i det heile – 10 Stoler fullt og heilt på det]]

Skala: 0 – 10

Tillit_5. I kva grad stoler du på nyheiter formidla gjennom sosiale medium, som Facebook, Twitter og Instagram? Angi svaret på ein skala frå 0-10, der 0 betyr at du ikkje stoler på det i det heile, medan 10 betyr at du stoler fullt og heilt på det

[0 Stoler ikkje på det i det i det heile – 10 Stoler fullt og heilt på det]]

Skala: 0 – 10

Repr_1: Kor samd eller usamd er du i følgjande påstandar?

- a. Det er viktig at fordelinga av menn og kvinner i kommunestyret stort sett er den same som blant veljarane.
- b. Det er viktig at aldersfordelinga i kommunestyret stort sett er den same som blant veljarane.
- c. Det er viktig at den etniske bakgrunnen til kommunepolitikarane liknar fordelinga blant veljarane.
- d. Det er viktig at den sosiale bakgrunnen til kommunepolitikarane, som utdanning, yrke og inntekt, stort sett er den same som blant veljarane.

- 1: Heilt samd
- 2: Nokså samd
- 3: Verken samd eller usamd
- 4: Nokså usamd
- 5: Heilt usamd

Repr_2. Folk kan oppleve ulike gradar av tilknyting til ulike geografiske område. Kvar vil du plassere deg sjølv på ein skala frå 1 til 5, der 1 står for «inga tilknyting» og 5 står for «svært sterk tilknyting» til følgjande område?

- 1: det nabolaget eller bydelen der du bur
- 2: kommunen eller byen der du bur
- 3: fylket der du bur
- 4: landsdelen der du bur
- 5: Noreg samla sett
- 6: anna land enn Noreg

Medb_1. Nokon meiner det er ei borgarplikt å stemme ved val, andre meiner at ein berre bør stemme når valet opplevast som viktig for ein sjølv. Kva for eit av desse standpunkta er du mest samd i?

- 1: Det er ei borgarplikt å stemme ved val
- 2: Ein bør berre stemme når valet er viktig for ein sjølv

Medb_2. Kor nøgd er du med måten demokratiet verkar på i Noreg?

- 1: Svært nøgd
- 2: Ganske nøgd
- 3: Ikkje særleg nøgd
- 4: Ikkje nøgd i det heile

Medb_3. Kor samd eller usamd er du i følgjande påstandar?

- a. Eg føler at eg forstår dei viktigaste politiske sakene i Noreg.
- b. Demokrati er alltid og under alle omstende å føretrekk framfor alle andre styreformer.

- 1: Heilt samd
- 2: Nokså samd
- 3: Verken samd eller usamd
- 4: Nokså usamd
- 5: Heilt usamd

Medb_4. I kva grad vil du seie at det politiske systemet i Noreg gir folk som deg innverknad på det myndigheitene gjer?

[0 Ikkje i det heile – 10 I svært stor grad]

Skala: 0 – 10

Sos_1. Omtrent kor ofte har du sosial omgang med vener, slektningar eller arbeidskollegaer? Ta berre med fysiske møte.

- 1: Dagleg
- 2: Kvar veke
- 3: Fleire gonger i månaden
- 4: Ein gong i månaden
- 5: Minst ein gong i året
- 6: Sjeldnare eller aldri

Sos_2. Omtrent kor ofte har du kontakt med vener, slektningar eller arbeidskollegaer, via telefon, sosiale medium eller liknande?

- 1: Dagleg
- 2: Kvar veke
- 3: Fleire gonger i månaden
- 4: Ein gong i månaden
- 5: Minst ein gong i året
- 6: Sjeldnare eller aldri

Sos_3. Korleis vurderer du helsa di alt i alt?

- 1: Svært god
- 2: God
- 3: Verken god eller dårleg
- 4: Dårlig
- 5: Svært dårleg

Sos_4a. **I eit samfunn kan grupper føle at dei blir behandla dårlegare enn andre, kanskje på grunn av kjønn, alder, hudfarge, seksuell legning eller andre grunnar. Vil du seie at du er medlem av ei gruppe som blir behandla dårlegare enn andre her i landet?**

1: Ja

2: Nei > Hopp til sos4bPro

Sos_4b. **Har du dei siste 12 månadene oppleve å bli behandla dårlegare enn andre på grunn av:**

Fleire svar mogleg.

1: Alder

2: Kjønn

3: Helseproblem, sjukdom, skade

4: Funksjonsnedsetting

5: Etnisk bakgrunn/nasjonalt opphav

6: Hudfarge

7: Religion/livssyn

8: Politiske haldningar

9: Seksuell identitet

10: Staden du kjem frå i Noreg

11: Sosial bakgrunn

12: Annen grunn, spesifiser

Filter, blir ikkje stilte til innvandringskategori A (berre til B,C,E,F,G)

ISP_1. **Kor interessert er du i politikk og samfunnsdebatt i andre land enn Noreg, som du har eit forhold til, til dømes foreldres opphavsland eller ditt eige opphavsland?**

1: Svært interessert

2: Ganske interessert

3: Noko interessert

4: Lite interessert

5: Ikkje interessert

6: Har ikkje noko forhold til andre land enn Noreg

ISP_2: **Har du stemmerett i andre land enn Noreg?**

1: Ja

2: Nei

Viss ISP_2=ja

ISP_3: **Stemde du ved det siste valet i dette landet?**

1: Ja

2: Nei

Blir berre stilt til innvandringskategori B

ISP_4. **I kva grad kjenner du deg integrert i det norske samfunnet?**

1: Ikkje i det heile

2: I liten grad

3: I ein viss grad

4: I stor grad

ISP_5. **Kva synest du om dine egne norskferdigheiter når det gjeld å forstå nyheiter i aviser, radio og tv?**

1: Svært dårlege

2: Ganske dårlege

- 3: Middels
- 4: Ganske gode
- 5: Svært gode

ISP_6. Kor mange gode vener med norsk bakgrunn har du?

- 1: Ingen
- 2: Ein
- 3: To
- 4: Tre eller fleire

ISP_7. Trur du at du kjem til å bu i Noreg resten av livet?

- 1: Nei, heilt sikkert ikkje
- 2: Nei, trur ikkje det
- 3: Veit ikkje
- 4: Ja, trur det
- 5: Ja, heilt sikkert

Blir stilt til alle

Bak_1. Er du medlem av nokon av dei følgjande type organisasjonar?

- 1: Ei fagforeining eller arbeidstakarorganisasjon > Bak_2
- 2: Organisasjon for arbeidsgjevar eller anna yrkessamanslutning > bak_2
- 3: Eit politisk parti
- 4: Eit idrettslag eller ei idrettsforeining
- 5: Ei innvandrar- eller flyktningforeining
- 6: Ein kyrkjelyd eller religiøs foreining
- 7: Ingen av organisasjonane over

Viss ja (kryssa av) Bak_1a eller Bak_1b

Bak_2. Kva hovudsamanslutning tilhøyrer organisasjonen?

- 1: Landsorganisasjonen (LO/fagrørsla)
- 2: Sentralforbundet til yrkesorganisasjonane (YS)
- 3: Hovudorganisasjonen for universitets- og høgskuleutdanna (Unio)
- 4: Akademikerne
- 5: Norges Bondelag
- 6: Norsk bonde- og småbrukarlag
- 7: Norges fiskarlag
- 8: Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)
- 9: Virke
- 10: Andre, spesifiser:

Bak_3. Kva trussamfunn eller livssynssamfunn tilhøyrar du?

- 1: Den norske kyrkja/statskyrkje
- 2: Den romersk-katolske kyrkja
- 3: Den ortodokse kyrkja
- 4: Ein annan kristen kyrkjelyd, frikyrkje
- 5: Eit islamsk trussamfunn
- 6: Det mosaiske trussamfunnet
- 7: Buddhismen
- 8: Hinduismen
- 9: Sikhismen
- 10: Anna trussamfunn
- 11: Human-etisk forbund

- 12: Ateistane
- 13: Anna livssynssamfunn
- 14: Ingen trus- eller livssynssamfunn

Filtar: Berre viss Bak_3 <= 10

Bak_4. Viss du ser bort frå spesielle høve som bryllaup og gravferder, kor ofte deltek du i religiøse møte som gudsteneste, messe, fredagsbønn eller tilsvarande?

- 1: Kvar dag
- 2: Meir enn ein gong i veka
- 3: Ein gong veka
- 4: Minst ein gong i månaden
- 5: Berre på spesielle heilag dagar
- 6: Sjeldnare
- 7: Aldri

Bak_5. Kva beskriving passar best for deg? Er du:

- 1: I lønt arbeid/yrkesaktiv
- 2: Student eller skuleelev
- 3: Alderspensjonist eller førtidspensjonist
- 4: Uføretrygda
- 5: Heimeverande, passar barn eller andre personar
- 6: Arbeidsledig
- 7: Vernepliktig
- 8: Anna, spesifiser:

Bak_6. Kor mange personar bur det totalt i hushaldet ditt?

Tal

[Åtvaring kjem opp dersom IO skriv inn meir enn 15]

Vedlegg E: Spørreskjema engelsk

Voter Survey 2023

«Vet ikke» og «vil ikke svare» skal som hovedregel være skjult, men komme opp dersom respondenten forsøker å trykke seg videre uten å svare. De får automatisk enten verdien 8,9 eller 98,99.

Start the survey (knapp)

This survey relates to the Municipal and County Council Elections 2023. We will ask questions about political interest, voting, trust in public actors, and attitudes toward different political issues. There are no correct or wrong answers, so choose the answers that suits you best. The survey takes about 15 minutes to complete.

By responding to this survey, you agree to the information you provide will be used to produce statistics in accordance with current data protection regulations.

Data protection regulations: Data protection regulations: Your answers will be used solely for statistics and research purposes. Information that can be used to identify individuals will never be made public.

Participation in this survey is voluntary, and you can withdraw at any time and ask for the information held on you to be deleted, until 2028. You can do this by calling our support team on 62 88 56 08 or sending an e-mail to svar@ssb.no.

Filter: nytt panel

To shorten the questionnaire, we collect data about you and your household from public registers, in the period 2023-2028. In addition to information from the National Population Register, we collect information about your education from schools, counties, and the State Educational Loan Fund, information about your work, income, national insurance and welfare benefits from the Norwegian Tax Administration and NAV, immigration information from the National Population Register and details of voter participation from the local authorities' electoral rolls. After the data collection has ended, all names, addresses, and national identity numbers will be removed. The national identity number will be replaced with a code number. Within 2028 the code number and national identity number will be deleted. Institute of Social Research (ISF) will only receive de-identified results. The de-identified data material will be kept by SSB and the researchers at ISF so that social researchers can make comparisons with later electoral surveys.

Filter: gammelt panel

To shorten the questionnaire, we collect data about you and your household from public registers, in the period 2023-2025. In addition to information from the National Population Register, we collect information about your education from schools, counties, and the State Educational Loan Fund, information about your work, income, national insurance and welfare benefits from the Norwegian Tax Administration and NAV, immigration information from the National Population Register and details of voter participation from the local authorities' electoral rolls. For those who participated in the Voter Survey 2019, we will connect the answers with your answers from 2019. After the data collection has ended, all names, addresses, and national identity numbers will be removed. The national identity number will be replaced with a code number. Within 2025 the code number and national identity number will be deleted. Institute of Social Research (ISF) will only receive de-

identified results. The de-identified data material will be kept by SSB and the researchers at ISF so that social researchers can make comparisons with later electoral surveys.

Int_1. How interested are you in Norwegian politics and social debate?

- 1: Very interested
- 2: Quite interested
- 3: Somewhat interested
- 4: Not very interested
- 5: Not interested at all

Int_2. How often during the election campaign did you talk to family, friends, acquaintances or colleagues about the election?

- 1: Daily
- 2: A few times a week
- 3: A few times a month
- 4: More seldom
- 5: Never

Int_3. How important is it to you personally which party or parties gain a majority in the municipal council?

- 1: Very big importance
- 2: Big importance
- 3: A certain importance
- 4: Little importance
- 5: No importance

Stemt_1. Did you vote in the municipal elections this year?

- 1: Yes
- 2: No > IkkeStemt_1

Stemt_2. Which issues were the most important for your voting choices in the municipal elections?

- 1: Issue 1
- 2: Issue 2

Stemt_3. Which party or electoral list did you vote for in the municipal elections?

- 1: Red Party
- 2: Socialist Left Party (SV)
- 3: Labor Party (Ap)
- 4: Centre Party (Sp)
- 5: Green Party (MDG)
- 6: Christian Democratic Party (KrF)
- 7: Liberal Party
- 8: Conservative Party
- 9: Progress Party (Frp)
- 10 People's Party (FNB)
- 11: Industry and Business Party (INP)
- 12: Joint list, please specify
- 13: Other list, please specify

Stemt_4. Did you give a personal vote to one or more candidates on the electoral list you voted for in the municipal election, known as accumulation?

- 1: Yes
- 2: No

Stemt_5. **Did you select candidates from other parties' lists, known as cross-party voting?**

- 1: Yes
- 2: No

IkkeStemt_1. **There are many different reasons why people do not vote in municipal elections. To what extent did the following reasons influence your decision not to vote in the municipal election?**

- a. The difference between parties is too small
- b. There are no important local issues that I feel strongly about
- c. I don't know enough about what the parties stand for
- d. I don't have faith in the councilors in my municipality
- e. I did not have the time or opportunity
- f. I am satisfied with things as they are
- g. Illness or disability (own or a family member)
- h. I was not sure if I had voting rights
- i. I was not sure where or how I can vote
- j. I feel that my vote doesn't matter

- 1: Not important at all
- 2: Not very important
- 3: Somewhat important
- 4: Quite important
- 5: Very important

Stilles til alle som ikke bor i Oslo

Fylke_1. **Did you vote in the County elections this year?**

- 1: Yes
- 2: No > Kvalg19_1

Fylke_2. **Which party or electoral list did you vote for in the County elections this year?**

- 1: Red Party
- 2: Socialist Left Party (SV)
- 3: Labor Party (Ap)
- 4: Centre Party (Sp)
- 5: Green Party (MDG)
- 6: Christian Democratic Party (KrF)
- 7: Liberal Party
- 8: Conservative Party
- 9: Progress Party (Frp)
- 10: People's Party
- 11: Industry and Business Party (INP)
- 12: Nordkalottfolket
- 13: Samelista
- 14: Joint list, please specify
- 15: Other list, please specify

Stilles kun til dem som bor i Oslo

Oslo_1. **Did you vote in the District council elections this year?**

- 1: Yes

2: No > Kvalg19_1

Oslo_2. Which party or electoral list did you vote for in the District council elections this year?

- 1: Red Part
- 2: Socialist Left Party (SV)
- 3: Labor Party (Ap)
- 4: Centre Party (Sp)
- 5: Green Party (MDG)
- 6: Christian Democratic Party (KrF)
- 7: Liberal Party
- 8: Conservative Party
- 9: Progress Party (Frp)
- 10: People's Party
- 11: Industry and Business Party (INP)
- 12: Joint list, please specify
- 13: Other list, please specify

Stilles kun til dem som hadde stemmerett i 2019

Kvalg19_1. Did you vote in the last municipal elections in 2019?

- 1: Yes
- 2: No > Stvalg_1

Kvalg19_2. Which party or electoral list did you vote for in the municipal elections in 2019?

- 1: Red Party
- 2: Socialist Left Party (SV)
- 3: Labor Party (Ap)
- 4: Centre Party (Sp)
- 5: Green Party (MDG)
- 6: Christian Democratic Party (KrF)
- 7: Liberal Party
- 8: Conservative Party
- 9: Progress Party (Frp)
- 10: Joint list, please specify
- 11: People's Action No to More Road Tolls (FNB)
- 12: Other list, please specify
- 97: I don't remember

Filter kun til dem med stemmerett i 2021

Stvalg_1. Did you vote in the general election in 2021?

- 1: Yes
- 2: No > Holdn_1

Stvalg_2. Which party or electoral list did you vote for in the general election in 2021?

- 1: Red Party
- 2: Socialist Left Party (SV)
- 3: Labor Party (Ap)
- 4: Centre Party (Sp)
- 5: Green Party (MDG)
- 6: Christian Democratic Party (KrF)
- 7: Liberal Party
- 8: Conservative Party
- 9: Progress Party (Frp)

13: Other list or party, please specify

Stilles til alle

Holdn_1. **The following are examples of opinions that some people express. To what extent do you agree with them?**

- a. In order to encourage people's willingness to contribute, we should accept bigger differences in wage levels.
- b. It is more important to develop public services than to reduce taxes.
- c. Minorities should conform to Norwegian customs and traditions.
- d. The cash-for-care benefit (kontantstøtte) allowance for parents of young children should be discontinued.
- e. We should focus on a society with a more international orientation and less emphasis on borders between people and countries.
- f. Queer people (lesbians, homosexuals, bisexuals, transgender people) should have the freedom to live as they want.

- 1: Strongly agree
- 2: Agree
- 3: Both agree and disagree
- 4: Disagree
- 5: Strongly disagree
- 6: Don't know

Holdn_2. **The government implements many measures to create gender equality. Do you think gender equality should go even further, has it gone far enough, or has it gone too far?**

- 1: Should go further
- 2: Has gone far enough
- 3: Has gone too far
- 4: No opinion

Holdn_3. **Which of the following statements about abortion most closely matches your own opinion?**

- 1: Abortion should never be permitted.
- 2: Abortion should only be permitted if a woman's life or health is at risk.
- 3: Abortion should be permitted if the woman's personal circumstances would make it extremely difficult for her to care for a child.
- 4: A woman must have the right to decide for herself whether she wants an abortion (self-determined abortion)

Holdn_4. **The following questions relate to various political issues:**

a. Nature and environmental protection: Where do you place your opinion on a scale of 0 to 10, where 0 means that environmental protection should not be taken so far that it affects our standard of living, and 10 means that we should have a greater focus on environmental protection, even if it means that everyone's standard of living (including your own) is considerably reduced?

Skala: 0 - 10

b. Immigration policy: Where do you place your opinion on a scale of 0 to 10, where 0 means that we should make it easier for immigrants to come to Norway, and 10 means there should be more restrictions on the number of immigrants coming to Norway?

Skala: 0 - 10

c. Regional policy: Where do you place your opinion on a scale of 0 to 10, where 0 means that the central government does not give enough consideration to rural Norway, and 10 means that the central government gives too much consideration to rural Norway?

Skala: 0 – 10

Aktiv_1. In the last 12 months, have you performed any voluntary work for an organization or association?

1: Yes

2: No

Aktiv_2. Have you tried to influence a decision by your local authority in any of the following ways in the last four years?

Multiple answers possible

1: Signed a petition or signed up to a campaign (including internet)

2: Taken part in a protest meeting, demonstration, or other such activity

3: Contacted a local councilor

4: Sent a written statement about a municipal issue to the municipal administration

5: Have not done any of this

Medie_1. During the last week before the elections, how regularly did you see, hear or read political news stories?

1: Several times a day

2: Every day

3: Some days

4: One of the days

5: None of the days

Medie_2. How important were the following channels for information about the Municipal and County Council Elections 2023?

a. Election campaign broadcasts on radio and tv (NRK, TV2, etc.)

b. News broadcasts on Radio and TV (NRK, TV2, etc.)

c. National newspapers or news media on the internet or paper (VG, Aftenposten, Dagbladet, NRK, etc.)

d. Local media

e. Alternative news channels and internet resources

f. Facebook and Facebook groups

g. Other social media like Twitter, Tik Tok, Instagram, Reddit

h. Political Compass Test (Valgomat)

i. Information and communication from the political parties (personal communication, election campaign stands, social media, internet, etc.)

j. Information about the elections from public authorities such as the Norwegian Directorate of Elections or the municipal.

1: Not important

2: Not very important

3: Somewhat important

4: Quite important

5: Very important

Tillit_1. To what degree do you trust people you don't know? Give your answer on a scale from 0 to 10, where 0 means that you don't trust others at all, and 10 means that you fully trust others.

[0 Do not trust others at all– 10 Trust others fully]

Skala: 0 – 10

Tillit_2. How much faith do you have in the following public institutions and participants on a scale from 0 to 10, where 0 means 'No faith' and 10 means 'A large degree of faith'?

- a. Municipal council
- b. County council
- c. The Norwegian parliament (Stortinget)
- d. The courts (the judiciary)
- e. The Police

Skala: 0 – 10

Tillit_3. To what degree do you trust that the Municipal and County Council Elections 2023 were conducted fairly? Please give your answer on a scale from 0 to 10, where 0 means that that you do not trust that the elections were conducted fairly, and 10 means that you trust fully that the elections were conducted fairly.

[0 Do not trust it at all – 10 Trust it fully]

Skala: 0 – 10

Tillit_4. To what degree do you trust news conveyed through traditional news media, such as newspapers, TV, and radio? Give your answer on a scale from 0 to 10, where 0 means that you do not trust it at all, and 10 means that you fully trust it.

[0 Do not trust it at all – 10 Trust it fully]

Skala: 0 – 10

Tillit_5. To what degree do you trust news conveyed through social media, such as Facebook, Twitter, and Instagram? Give your answer on a scale from 0 to 10, where 0 means that you do not trust it at all, and 10 means that you fully trust it.

[0 Do not trust it at all – 10 Trust it fully]

Skala: 0 – 10

Repr_1. To what extent do you agree or disagree with the following statements?

- a. It is important that the gender distribution among local government politicians reflects the distribution among the electorate.
- b. It is important that the age distribution in the municipal council is largely the same as among the electorate.
- c. It is important that the ethnicity of local government politicians reflects the distribution among the electorate.
- d. It is important that the social background of local government politicians, such as education, profession, and income, reflects the distribution among the electorate.

1: Strongly agree

2: Agree

3: Both agree and disagree

4: Disagree

5: Strongly disagree

Repr_2. People's sense of attachment to different geographical areas can vary. Where would you place yourself on a scale of 1 to 5, where 1 represents 'No sense of attachment' and 5 means 'Very strong sense of attachment' to the following areas?

1: Your neighborhood or district

2: Your municipality or city

- 3: Your county
- 4: Your region
- 5: Norway as a whole
- 6: Other country than Norway

Medb_1. Some people believe it is our civic duty to vote in elections, while others believe that people should only vote when they feel that the election is important to them. Which of these views are you most closely aligned with?

- 1: Voting in an election is a civic duty
- 2: People should only vote when the election is important to them

Medb_2. How satisfied are you with how democracy works in Norway?

- 1: Very satisfied
- 2: Quite satisfied
- 3: Not very satisfied
- 4: Not satisfied at all

Medb_3. To what extent do you agree or disagree with the following statements?

- a. I feel that I understand the most important political issues in Norway.
- b. Democracy is always and under all circumstances to be preferred before all other forms of governance

- 1: Strongly agree
- 2: Agree
- 3: Neither agree nor disagree
- 4: Disagree
- 5: Strongly disagree

Medb_4. To what extent would you say that the political system in Norway gives people like you influence on what the authorities do?

[0 Not at all – 10 To a large extent]

Skala: 0 – 10

Sos_1. Approximately how often do you socialize with friends, relatives, and work colleagues? Include physical meetings only.

- 1: Daily
- 2: Weekly
- 3: Several times a month
- 4: Once a month
- 5: At least once a year
- 6: More seldom or never

Sos_2. Approximately how often do you socialize with friends, relatives, and work colleagues by telephone, social media, etc.?

- 1: Daily
- 2: Weekly
- 3: Several times a month
- 4: Once a month
- 5: At least once a year
- 6: More seldom or never

Sos_3. How do you rate your health in general?

- 1: Very good
- 2: Good
- 3: Neither good nor bad
- 4: Bad
- 5: Very bad

Sos_4a. **In society, some groups may feel that they are treated worse than others, perhaps because of gender, age, skin color, sexual orientation, or other reasons. Would you say that you are a member of a group that is treated worse than others in this country?**

- 1: Yes
- 2: No > Sos4bPro

Sos 4b. **During the past 12 months, have you experienced being treated worse than others because:**

Multiple answers are possible.

- 1: Age
- 2: Gender
- 3: Health problems, illness, or injury
- 4: Disability
- 5: Ethnic background/ national origin
- 6: Skin color
- 7: Religion or spirituality
- 8: Political beliefs
- 9: Sexual identity
- 10: The place you come from in Norway
- 11: Social background
- 12: Other reason, please specify

Filter, stilles ikke til innvandringskategori A (kun til B,C,E,F,G)

ISP_1. **How interested are you in politics and social debate in other countries than Norway, that you have a relation to, for example, your parents' country of origin or your own country of origin?**

- 1: Very interested
- 2: Quite interested
- 3: Somewhat interested
- 4: Not very interested
- 5: Not interested at all
- 6: Have no relation to other countries than Norway

ISP_2: **Are you eligible to vote in any country other than Norway?**

- 1: Yes
- 2: No

Hvis ISP_2=ja

ISP_3: **Did you vote in the last election in this country?**

- 1: Yes
- 2: No

ISP_4. **To what extent do you feel integrated into the Norwegian society?**

- 1: Not at all
- 2: To a small extent
- 3: To some extent

4: To a large extent

ISP_5. How do you feel about your Norwegian language skills when it comes to understanding news in newspapers, radio, and tv?

- 1: Very bad
- 2: Quite bad
- 3: Medium
- 4: Quite good
- 5: Very good

ISP_6. How many good friends with Norwegian background do you have?

- 1: None
- 2: One
- 3: Two
- 4: Three or more

ISP_7. Do you think you will live in Norway for the rest of your life?

- 1: No, definitely not
- 2: No, I don't think so
- 3: Don't know
- 4: Yes, I think so
- 5: Yes, definitely

Stilles til alle

Bak_1. Are you a member of some of the following types of organizations?

- 1: Trade union or employee's organization > Bak_2
- 2: Employer's organization or professional association > Bak_2
- 3: A political party
- 4: A sports team or sports association
- 5: An immigrant or refugee association
- 6: A church or religious association
- 7: None of the organizations above

Hvis ja (krysset av) Bak_1a eller Bak_1b

Bak_2. Which umbrella union does the organization belong to?

- 1: Norwegian Confederation of Trade Unions (LO)
- 2: Confederation of Vocational Unions (YS)
- 3: Confederation of Unions for Professionals (Unio)
- 4: Federation of Norwegian Professional Associations (Akademikerne)
- 5: Norwegian Farmers' Union (Norges Bondelag)
- 6: Norwegian Farmers and Smallholders' Union (Norsk bonde- og småbrukarlag)
- 7 Norwegian Fishermen's Association (Norges fiskarlag)
- 8: Confederation of Norwegian Enterprise (NHO)
- 9: Federation of Norwegian Enterprise (Virke)
- 10: Other, please specify

Bak_3. Which denomination or faith community do you belong to?

- 1: The Church of Norway
- 2: The Catholic Church
- 3: The Orthodox Church
- 4: Other Christian congregations, free church
- 5: An Islamic denomination

- 6: The Mosaic Community
- 7: Buddhism
- 8: Hinduism
- 9: Sikhism
- 10: Other denomination
- 11: The Humanist Association
- 12: Atheists
- 13: Other life stance community
- 14: No life stance community

Filter: Bare hvis Bak_3 <= 10

Bak_4. Excluding special occasions such as weddings and funerals, how often do you attend religious meetings such as a church service, Mass, Friday prayers, or similar?

- 1: Every day
- 2: More than once a week
- 3: Once a week
- 4: At least once a month
- 5: Only on special holidays
- 6: More seldom
- 7: Never

Bak_5. Which of the following best describes your situation? Are you:

- 1: In employment
- 2: Student or school pupil
- 3: Retired or early retirement
- 4: Disability benefit recipient
- 5: Full-time parent or caregiver
- 6: Unemployed
- 7: Undertaking national service
- 8: Other, please specify

Bak_6. How many people live in your household in total?

Tall

[Advarsel kommer opp dersom IO skriver inn mer enn 15]

Vedlegg F: Spørreskjema polsk

Ankieta wyborcza 2023

Rozpocznij ankietę (knapp)

Niniejsza ankieta dotyczy wyborów do rad gmin i okręgów 2023. Zadamy Panu/Pani pytania na temat zainteresowań politycznych, głosowania, zaufania do różnych podmiotów publicznych oraz podejścia do różnych kwestii politycznych. Nie ma dobrych ani złych odpowiedzi, prosimy więc wybrać te, które najbardziej pasują do Pana/Pani sytuacji/poglądów. Ankieta trwa około 15 minut.

Wypełniając formularz wyraża się zgodę na przetwarzanie podanych informacji w celu tworzenia statystyk zgodnie z obowiązującymi przepisami o ochronie danych osobowych.

Zasady ochrony danych osobowych: Udzielone odpowiedzi zostaną wykorzystane wyłącznie do tworzenia statystyk oraz w badaniach naukowych. Odpowiedzi, które mogłyby doprowadzić do identyfikacji konkretnej osoby nigdy nie zostaną upublicznione.

Ankieta jest dobrowolna, w każdej chwili do 2028 roku można się wycofać i poprosić o usunięcie swoich odpowiedzi. W tym celu proszę zadzwonić do naszego serwisu zgłoszeniowego pod numerem 62 88 56 08 lub wysłać e-mail do svar@ssb.no.

Filter: nytt panel

Aby jak najbardziej skrócić ankietę, wykorzystujemy informacje o respondencie i jego gospodarstwie domowym uzyskane z rejestrów publicznych w okresie od 2023 do 2028 roku. Oprócz informacji z Krajowego Rejestru Obywateli (Folkeregisteret), dotyczy to informacji o wykształceniu, które SSB corocznie pobiera ze szkół, powiatów oraz Kasy Pożyczkowej, informacji na temat pracy zawodowej, dochodów, majątku, ubezpieczeń społecznych i świadczeń socjalnych z Norweskiego Urzędu Podatkowego (Skatteetaten) oraz NAV, informacji na temat pochodzenia imigranckiego z Krajowego Rejestru Obywateli oraz o uczestnictwie w wyborach z gminnych rejestrów wyborców. Po zakończeniu procesu gromadzenia danych, wszystkie imiona, nazwiska, adresy oraz numery personalne zostaną usunięte. Ponieważ będziemy chcieli skontaktować się z Panem/Panią ponownie w późniejszym terminie, zachowamy Pana/Pani numer personalny, całkowicie oddzielając go od udzielonych przez Pana/Panią odpowiedzi. Do 2028 roku usunięte zostaną również kod numeryczny i numer personalny. Instytut Badań Społecznych (ISF) otrzyma tylko wyniki pozbawione elementów umożliwiających identyfikację. Dane pozbawione elementów umożliwiających identyfikację będą przechowywane przez Norweski Urząd Statystyczny i badacze z ISF, aby specjaliści z zakresu nauk społecznych mogli dokonywać porównań z późniejszymi ankietami wyborczymi.

Filter: gammelt panel

Aby jak najbardziej skrócić ankietę, wykorzystujemy informacje o respondencie i jego gospodarstwie domowym uzyskane z rejestrów publicznych w okresie od 2023 do 2025 roku. Oprócz informacji z Krajowego Rejestru Obywateli (Folkeregisteret), dotyczy to informacji o wykształceniu, które SSB corocznie pobiera ze szkół, powiatów oraz Kasy Pożyczkowej, informacji na temat pracy zawodowej, dochodów, majątku, ubezpieczeń społecznych i świadczeń socjalnych z Norweskiego Urzędu Podatkowego (Skatteetaten) oraz NAV, informacji na temat pochodzenia imigranckiego z Krajowego Rejestru Obywateli oraz o uczestnictwie w wyborach z gminnych rejestrów wyborców. Odpowiedzi tych, którzy uczestniczyli w ankiecie na temat wyborów do rad gminy i okręgu 2019, zostaną

połączone z odpowiedziami z 2019 roku. Po zakończeniu procesu gromadzenia danych, wszystkie imiona, nazwiska, adresy oraz numery personalne zostaną usunięte. Numer personalny zostanie zastąpiony kodem numerycznym. Do 2025 roku usunięte zostaną również kod numeryczny i numer personalny. Instytut Badań Społecznych (ISF) otrzyma tylko wyniki pozbawione elementów umożliwiających identyfikację. Dane pozbawione elementów umożliwiających identyfikację będą przechowywane przez Norweski Urząd Statystyczny i badacze z ISF, aby specjaliści z zakresu nauk społecznych mogli dokonywać porównań z późniejszymi ankietami wyborczymi.

Int_1. Jak bardzo interesuje się Pan/Pani Norweską polityką i debatą społeczną?

- 1: Bardzo
- 2: Całkiem
- 3: Trochę
- 4: Mało
- 5: Wcale

Int_2. Jak często rozmawiał(a) Pan/Pani o wyborach z rodziną, przyjaciółmi, znajomymi lub współpracownikami podczas kampanii wyborczej?

- 1: Codziennie
- 2: Kilka razy w tygodniu
- 3: Kilka razy w miesiącu
- 4: Rzadziej
- 5: Wcale

Int_3. Jak duże znaczenie ma dla Pana/Pani osobiście to, która partia lub partie mają większość w radzie gminy?

- 1: Bardzo duże
- 2: Duże
- 3: Średnie
- 4: Małe
- 5: Nie ma żadnego znaczenia

Stemt_1. Czy głosował(a) Pan/Pani w wyborach do rad gmin w tym roku?

- 1: Tak
- 2: Nie > IkkeStemt_1

Stemt_2. Które kwestie były najważniejsze dla Pana/Pani podczas głosowania w tegorocznych wyborach do rad gmin?

- 1: Pierwsza kwestia:
- 2: Druga kwestia:

Stemt_3. Na którą partię lub listę Pan/Pani głosował(a) w wyborach do rad gmin?

- 1: Partia Lewicowa - Rødt (R)
- 2: Socjalistyczna Partia Lewicy - Sosialistisk venstreparti (SV)
- 3: Partia Pracy - Arbeiderpartiet (Ap)
- 4: Partia Centrum - Senterpartiet (Sp)
- 5: Partia Zielonych - Miljøpartiet De Grønne (MDG)
- 6: Chrześcijańska Partia Ludowa - Kristelig Folkeparti (KrF)
- 7: Partia Liberalna - Venstre (V)
- 8: Partia Konserwatywna - Høyre (H)
- 9: Partia Postępu - Fremskrittspartiet (FrP)
- 10: Partia Ludowa - Folkets parti
- 11: Partia Przemysłu i Biznesu - Industri og næringspartiet (INP)

12: Wspólna lista, proszę podać jaka

13: Inna lista, proszę podać jaka

Stemt_4. **Czy oddał(a) Pan/Pani głos bezpośredni na jednego lub wielu kandydatów z listy, na którą Pan/Pani głosował(a) w wyborach do rad gmin, przez tzw. kumulację?**

1: Tak

2: Nie

Stemt_5. **Czy wpisał(a) Pan/Pani na kartę do głosowania kandydatów z list innych partii?**

1: Tak

2: Nie

IkkeStemt_1. **Może być wiele powodów, dla których nie bierze się udziału w wyborach do rad gmin. Proszę zaznaczyć, jak ważne były poniższe powody rezygnacji z głosowania w tegorocznych wyborach w Pana/Pani przypadku.**

a. Różnice między partiami są zbyt małe.

b. Nie ma ważnych lokalnych spraw, które by mnie angażowały.

c. Za słabo znam program partii.

d. Nie mam zaufania do polityków w mojej gminie.

e. Nie miałem(am) czasu ani okazji, żeby pójść na wybory.

f. Jestem zadowolony(a) z obecnego stanu rzeczy.

g. Choroba lub niepełnosprawność (własna lub członka rodziny).

h. Nie byłem(am) pewien/pewna, czy mam prawo do głosowania.

i. Nie byłem(am) pewien/pewna gdzie i jak mogę głosować.

j. Czuję, że mój głos nie ma znaczenia.

1: Zupełnie nieważne

2: Mało ważne

3: Trochę ważne

4: Dość ważne

5: Bardzo ważne

Stilles til alle som ikke bor i Oslo

Fylke_1. **Czy głosował(a) Pan/Pani w wyborach do rad okręgów w tym roku?**

1: Tak

2: Nie > Kvalg19_1

Fylke_2. **Na którą partię lub listę wyborczą Pan/Pani głosował(a) w wyborach do rad okręgów?**

1: Partia Lewicowa - Rødt (R)

2: Socjalistyczna Partia Lewicy - Sosialistisk venstreparti (SV)

3: Partia Pracy - Arbeiderpartiet (Ap)

4: Partia Centrum - Senterpartiet (Sp)

5: Partia Zielonych - Miljøpartiet De Grønne (MDG)

6: Chrześcijańska Partia Ludowa - Kristelig Folkeparti (KrF)

7: Partia Liberalna - Venstre (V)

8: Partia Konserwatywna - Høyre (H)

9: Partia Postępu - Fremskrittspartiet (FrP)

10: Partia Ludowa - Folkets parti

11: Partia Przemysłu i Biznesu - Industri og næringspartiet (INP)

12: Nordkalottfolket

13: Samelista

14: Wspólna lista, proszę podać jaka

15: Inna lista, proszę podać jaka

Stilles kun til dem som bor i Oslo

Oslo_1. Czy głosował(a) Pan/Pani w wyborach do rady dzielnicy w tym roku?

1: Tak

2: Nie > Kvalg19_1

Oslo_2. Na którą partię lub listę wyborczą Pan/Pani głosował(a) w tegorocznych wyborach do rady dzielnicy?

1: Partia Lewicowa - Rødt (R)

2: Socjalistyczna Partia Lewicy - Sosialistisk venstreparti (SV)

3: Partia Pracy - Arbeiderpartiet (Ap)

4: Partia Centrum - Senterpartiet (Sp)

5: Partia Zielonych - Miljøpartiet De Grønne (MDG)

6: Chrześcijańska Partia Ludowa -Kristelig Folkeparti (KrF)

7: Partia Liberalna - Venstre (V)

8: Partia Konserwatywna - Høyre (H)

9: Partia Postępu - Fremskrittspartiet (FrP)

10: Partia Ludowa - Folkets parti

11: Partia Przemysłu i Biznesu - Industri og næringspartiet (INP)

12: Wspólna lista, proszę podać jaka

13: Inna lista, proszę podać jaka

Stilles kun til dem som hadde stemmerett i 2019

Kvalg19_1. Czy głosował(a) Pan/Pani w wyborach do rad gmin w 2019 roku?

1: Tak

2: Nie > Stvalg_1

Kvalg19_2. Na którą partię lub listę zagłosował(a) Pan/Pani w wyborach do rad gmin w 2019 roku?

1: Partia Lewicowa - Rødt (R)

2: Socjalistyczna Partia Lewicy - Sosialistisk venstreparti (SV)

3: Partia Pracy - Arbeiderpartiet (Ap)

4: Partia Centrum - Senterpartiet (Sp)

5: Partia Zielonych - Miljøpartiet De Grønne (MDG)

6: Chrześcijańska Partia Ludowa -Kristelig Folkeparti (KrF)

7: Partia Liberalna - Venstre (V)

8: Partia Konserwatywna - Høyre (H)

9: Partia Postępu - Fremskrittspartiet (FrP)

10: Wspólna lista, proszę podać jaka

11: Akcja Obywatelska – nie dla opłat drogowych (Folkeaksjonen Nei til mer bompenger (FNB))

12: Inna lista, proszę podać jaka

97: Nie pamiętam

Filter kun til dem med stemmerett i 2021

Stvalg_1. Czy głosował(a) Pan/Pani w wyborach parlamentarnych w 2021 roku?

1: Tak

2: Nie > Holdn_1.

Stvalg_2. Na którą partię lub listę zagłosował(a) Pan/Pani w wyborach parlamentarnych w 2021 roku?

- 1: Partia Lewicowa - Rødt (R)
- 2: Socjalistyczna Partia Lewicy - Sosialistisk venstreparti (SV)
- 3: Partia Pracy - Arbeiderpartiet (Ap)
- 4: Partia Centrum - Senterpartiet (Sp)
- 5: Partia Zielonych - Miljøpartiet De Grønne (MDG)
- 6: Chrześcijańska Partia Ludowa - Kristelig Folkeparti (KrF)
- 7: Partia Liberalna - Venstre (V)
- 8: Partia Konserwatywna - Høyre (H)
- 9: Partia Postępu - Fremskrittspartiet (FrP)
- 13: Inna lista lub partia, proszę podać jaka

Stilles til alle

Holdn_1. **Poniżej znajdują się przykłady opinii wyrażanych przez niektóre osoby. W jakim stopniu się Pan/Pani z nimi zgadza?**

- a. Aby zachęcić ludzi do zaangażowania, powinniśmy zaakceptować większe niż obecnie różnice w poziomach wynagrodzeń.
- b. Rozwój usług publicznych jest ważniejszy niż obniżanie podatków.
- c. Mniejszości powinny dostosować się do norweskich zwyczajów i tradycji.
- d. Zasiłek opiekuńczy dla rodziców (kontantstøtte) powinien zostać zniesiony.
- e. Powinniśmy dążyć do społeczeństwa o bardziej międzynarodowym charakterze, kładącym mniejszy nacisk na granice między ludźmi i krajami.
- f. Osoby queer (lesbijki, homoseksualiści, biseksualiści, osoby transpłciowe) powinny móc żyć tak, jak chcą.

- 1: Całkowicie się zgadzam
- 2: Raczej się zgadzam
- 3: Ani się zgadzam, ani nie zgadzam
- 4: Raczej się nie zgadzam
- 5: Całkowicie się nie zgadzam
- 6: Nie wiem

Holdn_2. **Rząd podejmuje wiele środków w celu zapewnienia równości płci. Czy uważa Pan/Pani, że wysiłki w celu zapewnienia równości płci powinny pójść jeszcze dalej, zaszły wystarczająco daleko, czy też zaszły za daleko?**

- 1: Powinny pójść jeszcze dalej
- 2: Zaszły wystarczająco daleko
- 3: Zaszły za daleko
- 4: Nie mam zdania

Holdn_3. **Które z tych stanowisk dotyczących dostępu do aborcji najbardziej pasuje do Pana/Pani opinii?**

- 1: Aborcja nigdy nie powinna być dozwolona.
- 2: Aborcja powinna być dozwolona tylko wtedy, gdy życie lub zdrowie kobiety jest zagrożone.
- 3: Aborcja powinna być dozwolona, jeśli z powodów osobistych kobiecie bardzo trudno jest opiekować się dzieckiem.
- 4: Kobieta powinna mieć prawo do samodzielnego podejmowania decyzji w sprawach aborcji.

Holdn_4 **Poniższe pytania dotyczą różnych kwestii politycznych:**

- a. Ochrona przyrody i środowiska: Gdzie umieściłby(aby) się Pan/Pani w skali od 0 do 10, gdzie 0 oznacza, że działania związane z ochroną środowiska nie powinny być posuwane tak daleko, aby wpływać na nasz standard życia, a 10 oznacza, że powinniśmy bardziej skoncentrować się na

ochronie środowiska, nawet jeśli pociąga to za sobą znacznie niższy standard życia dla wszystkich, łącznie z Panem/Panią?

Skala: 0 - 10

b. Polityka imigracyjna: Gdzie umieściłby(aby) się Pan/Pani w skali od 0 do 10, gdzie 0 oznacza, że powinniśmy ułatwić imigrantom dostęp do Norwegii, a 10 oznacza, że liczba imigrantów przybywających do Norwegii powinna być jeszcze bardziej ograniczona niż obecnie?

Skala: 0 - 10

c. Polityka regionalna: Gdzie umieściłby(aby) się Pan/Pani w skali od 0 do 10, gdzie 0 oznacza, że władze centralne poświęcają zbyt mało uwagi wiejskim obszarom Norwegii, a 10 oznacza, że władze centralne poświęcają zbyt wiele uwagi wiejskim obszarom Norwegii?

Skala: 0 - 10

Aktiv_1. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy był(a) Pan/Pani wolontariuszem w jakiejś organizacji lub stowarzyszeniu?

1: Tak

2: Nie

Aktiv_2. Czy w ciągu ostatnich czterech lat próbował(a) Pan/Pani wpłynąć na decyzje podejmowane w gminie, w której Pan/Pani mieszka, poprzez następujące działania:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

1: Podpisanie się pod apelem lub petycją (wliczając apele/petycje internetowe)

2: Udział w akcji protestacyjnej, wiecu lub demonstracji

3: Kontakt z lokalnym politykiem

4: Wysłanie pisemnego oświadczenia w sprawie gminnej do urzędu gminy

5: Żadne z powyższych czynności

Medie_1: W ciągu ostatniego tygodnia przed wyborami, jak często oglądał(a), słuchał(a) lub czytał(a) Pan /Pani wiadomości polityczne?

1: Kilka razy dziennie

2: Codziennie

3: Przez kilka dni

4: Jeden dzień

5: Wcale

Medie_2: Jak ważnym źródłem informacji o wyborach do rad gmin i okręgów 2023 były dla Pana/Pani poniższe kanały informacyjne?

a. Transmisje wyborcze w radiu i telewizji (NRK, TV2 itp.)

b. Programy informacyjne w radiu i telewizji (NRK, TV2 osv.)

c. Ogólnokrajowe gazety lub media informacyjne, drukowane lub cyfrowe (VG, Aftenposten, Dagbladet, NRK itp.)

d. Media lokalne

e. Alternatywne kanały informacyjne i źródła internetowe

f. Facebook lub grupy na Facebooku

g. Inne media społecznościowe takie jak Twitter/X, Tik Tok, Instagram, Reddit

h. Test poglądów politycznych (Valgomater)

i. Informacje i komunikacja partii politycznych (komunikacja osobista, stoiska wyborcze, media społecznościowe, internet itp.)

j. Informacje o wyborach od władz publicznych, na przykład Norweskiej Dyrekcji ds. Wyborów (Valgdirektoratet) lub władz gminnych.

- 1: Zupełnie nieważne
- 2: Mało ważne
- 3: Trochę ważne
- 4: Dość ważne
- 5: Bardzo ważne

Tillit_1. W jakim stopniu ufa Pan/Pani nieznanym? Prosimy udzielić odpowiedzi w skali od 0 do 10, gdzie 0 oznacza brak zaufania do innych ludzi, a 10 oznacza bardzo duże zaufanie do innych ludzi.

[0 Brak zaufania do innych ludzi – 10 Bardzo duże zaufanie do innych ludzi]

Skala: 0 – 10

Tillit_2. Proszę podać, jaki stopień zaufania ma Pan/Pani do instytucji publicznych w skali od 0 do 10, w której 0 oznacza "Brak zaufania", a 10 oznacza "Bardzo duże zaufanie".

- a. Rada gminy
- b. Rada okręgu
- c. Norweski parlament (Stortinget)
- d. Sądy (sądownictwo)
- e. Policja

Skala: 0 – 10

Tillit_3. W jakim stopniu wierzy Pan/Pani, że wybory do rad gmin w 2023 przebiegły prawidłowo? Proszę podać odpowiedź w skali od 0 do 10, gdzie 0 oznacza, że nie wierzy Pan/Pani w to, że wybory przebiegły prawidłowo, a 10 oznacza, że w pełni wierzy Pan/Pani w to, że wybory przebiegły prawidłowo.

[0 Nie wierzę w to, że wybory zostały przeprowadzone prawidłowo - 10 W pełni wierzę w to, że wybory zostały przeprowadzone prawidłowo]

Skala: 0 – 10

Tillit_4. W jakim stopniu ufa Pan/Pani wiadomościom przekazywanym za pośrednictwem tradycyjnych mediów informacyjnych, takich jak gazety, telewizja i radio? Proszę podać odpowiedź w skali od 0 do 10, gdzie 0 oznacza, że w ogóle nie ufa Pan/Pani tego typu wiadomościom, a 10 oznacza, że w pełni ufa Pan/Pani tego typu wiadomościom.

[0 Zdecydowanie nie mam zaufania - 10 Zdecydowanie mam zaufanie]

Skala: 0 – 10

Tillit_5. W jakim stopniu ufa Pan/Pani wiadomościom przekazywanym za pośrednictwem mediów społecznościowych, takich jak Facebook, Twitter/X i Instagram? Proszę podać odpowiedź w skali od 0 do 10, gdzie 0 oznacza, że w ogóle nie ufa Pan/Pani tego typu wiadomościom, a 10 oznacza, że w pełni ufa Pan/Pani tego typu wiadomościom.

[0 Zdecydowanie nie mam zaufania - 10 Zdecydowanie mam zaufanie]

Skala: 0 – 10

Repr_1: Jak bardzo zgadza się Pan/Pani z następującymi stwierdzeniami?

- a. Stosunek mężczyzn i kobiet wśród członków rady gminy powinien być proporcjonalny do płci ich wyborców.
- b. Przedział wiekowy członków rady gminy powinien być podobny do wieku wyborców.
- c. Pochodzenie etniczne polityków gminy powinno odzwierciedlać podział pochodzenia etnicznego wyborców.
- d. Pochodzenie społeczne polityków gminy (na przykład wykształcenie, zawód i dochody) powinno być proporcjonalne do podziału pochodzenia społecznego wyborców.

- 1: Całkowicie się zgadzam
- 2: Raczej się zgadzam
- 3: Ani się zgadzam, ani nie zgadzam
- 4: Raczej się nie zgadzam
- 5: Całkowicie się nie zgadzam

Repr_2. Ludzie mogą w różnym stopniu odczuwać przywiązanie do obszarów geograficznych. Gdzie plasuje się Pan/Pani w skali od 1 do 5, w której 1 oznacza „brak przywiązania”, a 5 oznacza „bardzo silne przywiązanie” do następujących obszarów?

- 1: osiedle lub okolica, w której Pan/Pani mieszka
- 2: gmina lub miasto, w której Pan/Pani mieszka
- 3: okręg, w którym Pan/Pani mieszka
- 4: region, w którym Pan/Pani mieszka
- 5: Norwegia całościowo
- 6: inny kraj niż Norwegia

Medb_1. Niektórzy uważają, że głosowanie w wyborach to obowiązek obywatelski, inni uważają, że powinno się pójść na wybory tylko wtedy, gdy głosowanie ma znaczenie dla głosującego. Z którym z poniższych stwierdzeń zgadza się Pan/Pani najbardziej?

- 1: Udział w wyborach jest obowiązkiem obywatelskim.
- 2: Powinno się głosować, jeśli wybory mają znaczenie dla głosującego.

Medb_2. Jak bardzo jest Pan/Pani zadowolony(a) ze sposobu, w jaki działa demokracja w Norwegii?

- 1: Bardzo zadowolony(a)
- 2: Całkiem zadowolony(a)
- 3: Niezbyt zadowolony(a)
- 4: W ogóle niezadowolony(a)

Medb_3. Jak bardzo zgadza się Pan/Pani z następującymi stwierdzeniami?

- a. Czuję, że rozumiem najważniejsze kwestie polityczne w Norwegii.
- b. Demokracja powinna być zawsze i we wszystkich okolicznościach przedkładana nad wszystkie inne formy rządów.

- 1: Całkowicie się zgadzam
- 2: Raczej się zgadzam
- 3: Ani się zgadzam, ani nie zgadzam
- 4: Raczej się nie zgadzam
- 5: Całkowicie się nie zgadzam

Medb_4. W jakim stopniu powiedziałby/powiedziałaby Pan/Pani, że ustrój polityczny w Norwegii daje ludziom takim jak Pan/Pani wpływ na to, co robią władze?

[0 Wcale – 10 W bardzo dużym stopniu]

Sos_1. Mniej więcej jak często spotyka się Pan/Pani z przyjaciółmi, krewnymi lub współpracownikami? Proszę uwzględnić tylko spotkania fizyczne.

- 1: Codziennie
- 2: Co tydzień
- 3: Kilka razy w miesiącu
- 4: Raz w miesiącu
- 5: Co najmniej raz w roku
- 6: Rzadziej albo wcale

Sos_2. Mniej więcej jak często kontaktuje się Pan/Pani z przyjaciółmi, krewnymi lub współpracownikami przez telefon, media społecznościowe itp.?

- 1: Codziennie
- 2: Co tydzień
- 3: Kilka razy w miesiącu
- 4: Raz w miesiącu
- 5: Co najmniej raz w roku
- 6: Rzadziej albo wcale

Sos_3. Jak ocenia Pan/Pani ogólny stan swojego zdrowia?

- 1: Bardzo dobrze
- 2: Dobrze
- 3: Ani dobrze ani źle
- 4: Źle
- 5: Bardzo źle

Sos_4a. Niektóre grupy w społeczeństwie mogą czuć, że są traktowane gorzej niż inne, być może ze względu na płeć, wiek, kolor skóry, orientację seksualną lub inne powody. Czy powiedziałby/powiedziałaby Pan/Pani, że jest członkiem grupy, która jest traktowana gorzej niż inne w tym kraju?

- 1: Tak
- 2: Nie > Sos4bPro

Sos 4b. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy był(a) Pan/Pani traktowany(a) gorzej niż inni z powodu:

Można wybrać kilka odpowiedzi.

- 1: Wiek
- 2: Płci
- 3: Problemów zdrowotnych, choroby, kontuzji
- 4: Niepełnosprawności
- 5: Pochodzenia etnicznego/narodowości
- 6: Koloru skóry
- 7: Religii/światopoglądu
- 8: Poglądów politycznych
- 9: Tożsamości seksualnej
- 10: Miejsca w Norwegii, z którego Pan/Pani pochodzi
- 11: Pochodzenia społecznego
- 12: Z innego powodu, proszę sprecyzować

Filter, stilles ikke til innvandringskategori A (kun til B,C,E,F,G)

ISP_1. Jak bardzo interesuje się Pan/Pani polityką i debatą społeczną w krajach innych niż Norwegia, z którymi jest Pan/Pani związany(a), na przykład w kraju, z którego pochodzą Pana/Pani rodzice bądź w kraju, z którego Pan/Pani pochodzi?

- 1: Bardzo
- 2: Całkiem
- 3: Trochę
- 4: Mało
- 5: Wcale
- 6: Nie jestem powiązany(a) z krajami innymi, niż Norwegia

ISP _2: Czy posiada Pan/Pani prawo wyborcze w kraju innym niż Norwegia?

- 1: Tak

2: Nie

Hvis ISP_2=ja

ISP_3: **Czy zagłosował(a) Pan/Pani w ostatnich wyborach w tym kraju?**

1: Ja

2: Nei

Stilles kun til innvandringskategori B³

ISP_4: **W jakim stopniu czuje się Pan/Pani zintegrowany(a) ze społeczeństwem norweskim?**

1: Wcale

2: W małym stopniu

3: W pewnym stopniu

4: W dużym stopniu

ISP_5: **Jak ocenia Pan/Pani swoją znajomość języka norweskiego, jeśli chodzi o rozumienie wiadomości z gazet, radia i telewizji?**

1: Bardzo źle

2: Dość źle

3: Przeciętnie

4: Dość dobrze

5: Bardzo dobrze

ISP_6: **Ilu ma Pan/Pani dobrych przyjaciół pochodzenia norweskiego?**

1: Żadnego

2: Jednego

3: Dwóch

4: Trzech lub więcej

ISP_7: **Czy myśli Pan/Pani, że będzie Pan/Pani mieszkać w Norwegii do końca życia?**

1: Na pewno nie

2: Raczej nie

3: Nie wiem

4: Raczej tak

5: Na pewno tak

Stilles til alle

Bak_1: **Czy należy Pan/Pani do którejś z poniższych typów organizacji?**

1: Związek zawodowy lub organizacja pracownicza > Bak_2

2: Organizacja dla pracodawców lub inne stowarzyszenie zawodowe > Bak_2

3: Partia polityczna

4: Klub sportowy lub stowarzyszenie sportowe

5: Stowarzyszenie imigrantów lub uchodźców

6: Kongregacja lub stowarzyszenie religijne

7: Żadna z powyższych organizacji

Hvis ja (krysset av) Bak_1a eller Bak_1b

Bak_2: **Do jakiej organizacji patronackiej należy ta organizacja?**

1: Norweska Konfederacja Związków Zawodowych - Landsorganisasjonen (LO/fagbevegelsen)

³ B: innvandrere (stilles altså ikke til norskfødte med innvandrereforeldre (C)

- 2: Centralna Federacja Związków Zawodowych - Yrkesorganisasjonenes sentralforbund (YS)
- 3: Główna organizacja dla osób z wykształceniem uniwersyteckim i wyższym - (Unio)
- 4: Akademicki Związek Zawodowy - Akademikerne
- 5: Norweski Związek Rolników - Norges Bondelag
- 6: Norweskie Stowarzyszenie Rolników i Drobnych Rolników - Norsk bonde- og småbrukarlag
- 7: Norweskie Stowarzyszenie Rybaków - Norges fiskarlag
- 8: Konfederacja Norweskich Przedsiębiorców - (NHO)
- 9: Federacja Norweskich Przedsiębiorstw -Virke
- 10: Inna, proszę podać jaka

Bak_3. Do jakiej wspólnoty religijnej lub związku wyznaniowego Pan/Pani należy?

- 1: Kościół Norwegii - den norske kirke/statskirke
- 2: Kościół rzymskokatolicki
- 3: Kościół prawosławny
- 4: Inna kongregacja chrześcijańska, kościół wolny
- 5: Islam
- 6: Wyznanie mojżeszowe
- 7: Buddyzm
- 8: Hinduizm
- 9: Sikhizm
- 10: Inna wspólnota religijna
- 11: Stowarzyszenie humanistyczne - human-etisk forbund
- 12: Związek Ateistów
- 13: Inny związek wyznaniowy
- 14: Nie należę do żadnej wspólnoty religijnej lub związku wyznaniowego

Filter: Bare hvis Bak_3 <= 10

Bak_4. Z wyłączeniem specjalnych okazji, takich jak śluby i pogrzeby, jak często uczestniczy Pan/Pani w spotkaniach religijnych, takich jak nabożeństwa, msze, modlitwy piątkowe itp.?

- 1: Codziennie
- 2: Częściej niż raz w tygodniu
- 3: Raz w tygodniu
- 4: Co najmniej raz w miesiącu
- 5: Tylko podczas specjalnych świąt
- 6: Rzadziej
- 7: Nigdy

Bak_5. Które z poniższych stwierdzeń najlepiej opisuje Pana/Pani sytuację? Czy jest Pan/Pani:

- 1: Aktywny(a) zawodowo / posiadam płatną pracę
- 2: Student lub uczeń
- 3: Emeryt lub na wcześniejszej emeryturze
- 4: Na rencie zdrowotnej
- 5: Zajmuję się domem, opiekuję się dziećmi bądź innymi osobami
- 6: Bezrobotny(a)
- 7: Odbynam obowiązkową służbę wojskową
- 8: Inne, proszę sprecyzować:

Bak_6. Ile osób mieszka w Pana/Pani gospodarstwie domowym?

Tall

[Advarsel kommer opp dersom IO skriver inn mer enn 15]